

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-06-13

ŠIAME NUMERYJE:



J. Monkutė-Marks muziejuje –
keramikų darbai iš viso pasaulio
– 7 psl.



DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Rankų paspaudimai – Sank Peterburge ir Vilniuje



Rusijos ir JAV vadovai, Vladimiras Putinas ir Barack Obama, susitinka Sankt Peterburge.

EPA-ELTA nuotr.

Rusija ir JAV nepriartėjo prie Sirijos krizės sprendimo

Sankt Peterburgas (ELTA) – Politikų šypsenos ir tvirti rankų paspaudimai toli gražu nereiškia susitarimų ir draugiškumo.

Rusijos Prezidentas Vladimiras Putinas teigia, kad JAV ir Rusijai nepavyko išspręsti nesutarimų dėl galimų karinių veiksmų Sirijoje. Kalbėdamas per spaudos konferenciją paskutinę Didžiojo dvidešimtuko (G20) vadovų suvažiavimo dieną Sankt Peterburge, jis sakė, kad padėties Artimuosiuose Rytuose destabilizavimas duos „priešingų rezultatų“.

Rusijos užsienio reikalų ministerija penktadienį, rugpjūčio 6 d., įspėjo JAV, kad ataka prieš Sirijos cheminių ginklų saugyklų zoną gali sukelti aplinkos ir humanitarinę katastrofą.

JAV Prezidentas Barack Obama siekė G20 vadovų paramos JAV planuojamai ribotai atakai Sirijoje. Diskusijos dėl Sirijos vyko ketvirtadienį vakare ir užsitęsė iki vėlumos. Bendra šalių vadovų vakarienė patvirtino susitikimo dalyvių susiskaldymą. Rusijos Prezidentas teigė, kad buvo asmeniškai susitikęs su B. Obama ir aptarė Sirijos konfliktą. Anot V. Putino, jie išklaušė vienas kito poziciją, bet nesutarė šiuo klausimu. – 10 psl.

Energetinio saugumo centras - Lietuvos indėlis į NATO išmaniają gynybą

Vilnius (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su NATO generaliniu sekretoriumi Anders Fogh Rasmussen penktadienį, rugpjūčio 6 d., oficialiai atidarė NATO energetinio saugumo kompetencijos centrą. Tai pirmasis ir vienintelis toks centras Aljanse.

NATO energetinio saugumo kompetencijos centras identifikuos potencialias energetines grėsmes ir teiks pasiūlymus Aljanso narėms, kaip efektyviai su jomis kovoti, numatys NATO sąjungininkių tarpusavio pagalbos mechanizmus ekstremaliais atvejais ir rengs karinius mokymus, kaip apsaugoti strateginės svarbos energetinius objektus bei infrastruktūrą.

–10 psl.



Dalia Grybauskaitė ir Anders Fogh Rasmussen Vilniuje atidaro NATO Energetinio saugumo kompetencijos centrą.
Džojos Barysaitės (ELTA) nuotr.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Pranešimas LR Seime minint
pal. Jono Pauliaus II
apsilankymo Lietuvoje 20-metį

Kardinolo Karolio Wojtylos išrinkimas popiežiumi mums, Lietuvos tikintiesiems, atnešė labai gerą žinią. Dar tuomet, kai jis buvo pakeltas Romos Katalikų Bažnyčios kardinolu, mus pasiekdavo žinios, kad kardinolas Višinskis turi gerą pamainą – išsilavinusį, pamaldų, veiklų ir labai tvirtą kardinolą.

Popiežius Jonas Paulius II nuo pat pontifikato pradžios reiškė solidarumą „tylinčiajai Bažnyčiai“ Rytų Europos kraštuose, kur tikėjimas buvo persekiojamas ar varžomas. Per savo inauguracijos iškilmes popiežius Jonas Paulius II tarė sveikinimo žodį lietuviškai – „Mano nuoširdus sveikinimas broliams lietuviams. ‘Būkite laimingi ir ištikimi Kristui’”– ir šitaip pasiuntė mums labai reikalingą ir brangią žinią – esame neužmiršti. Ši žinia priešpaudos metais buvo tarsi gaivaus oro dvelktelėjimas žmogui, uždarytam į tvankią kalėjimo kamerą.

Jonui Pauliui II pirmasis apsilankymas savo tėvynėje 1979 m. birželį tapo tikru triumfu. „Ateik, Šventoji Dvasia, ir atnaujink žemės veidą! Šios žemės veidą!” – meldėsi popiežius. Šimtatūkstantinė minia entuziastingai pagavo šiuos popiežiaus žodžius. Gimė „Solidarumo” sąjūdis, kuris davė pradžią komunizmo diktatūros saulėlydžiui Rytų Europoje. Antroji popiežiaus kelionė į Lenkiją jau karinės padėties sąlygomis buvo dar vaisingesnė.

Visa, kas vyko Lietuvos pašonėje, garsiu aidu atsiliepė ir mūsų šalyje. 1978 m. lapkričio pradžioje Lietuvoje susikūrė viešas, nors sovietinės valdžios neapčiuotas, Katalikų komitetas tikinčiųjų teisėms ginti. Sunkiai įsivaizduoju jo susikūrimą be anuomet sklandžiosios laisvės vilties.

1982 m. popiežius Jonas Paulius II ilgametį tremtinį vyskupą Vincentą Sladkevičių paskiria Kaišiadorių vyskupu. Vyskupo Vincento grįžimas iš Pabiržės, paskutiniosios jo tremties vietos, į Kaišiadoris tikinčiųjų buvo priimtas su dideliu dvasiniu pakilimu.

Jonas Paulius II sugriežtino Vatikano vadina-mąją Rytų politiką, kuria iki tol buvo siekta kompromisais, nedidelėmis nuolaidomis garantuoti Bažnyčios išgyvenimą komunistinės diktatūros sąlygomis. Jis niekais pavertė Religijų reikalų projektą naujais vyskupais Lietuvoje paskirti kunigus, ko-

Jonas Paulius II ir Lietuva

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS



laboravusius su sovietine valdžia.

Ypač reikšmingas buvo 1984 m. Romoje vykęs Šv. Kazimiero mirties 500 metų paminėjimas. Popiežius kalbėjo: „Lietuvos Bažnyčia yra mūsų širdžiai mylima tauta. Per amžius tikėjimo vienybe ištikima Apaštalų Sostui. Prisimename Lietuvos vyskopus, kunigus, seminaristus, Dievui pasiaukojusias sielas, jaunimą... Meile jungiamės su visais broliais ir seserimis Tėvynėje, ypač su tais, kurie kenčia dėl tikėjimo, prašydami Dievą, kad visi išliktų ištikimi Kristui.” Švenčiant Šv. Kazimiero jubiliejų, Jonas Paulius II pareiškė norą apsilankyti Lietuvoje.

Dar reikšmingesnis buvo 1987 m. švenčiamas Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejus. Sovietinė valdžia darė viską, kad šis jubiliejus praeitų kuo tyliau ir nepažadintų religinio atgimimo. Tuometinėje Lietuvoje nebuvo galimybės gerai pasiruošti ir švęsti Lietuvos Krikšto jubiliejaus, Romoje jis praėjo tikrai išpūdingai. Šia proga popiežius Jonas Paulius II arkivyskupą Jurgį Matulaitį paskelbė palaimintuoju.

Komunistinės sistemos griūties išvakarėse 1988 m. Šventasis Tėvas parodė Lietuvai dar vieną palankumo ir įvertinimo ženklą, pakeldamas vyskupą Vincentą Sladkevičių Romos Katalikų Bažnyčios kardinolu. Vyskupą, kuris du dešimtmečius buvo tremtiniu vien dėl to, kad nesutiko kolaboruoti su sovietine valdžia.

1991 m. popiežius Jonas Paulius II paskyrė Kaunui ir Vilniui du naujus vyskopus augziliarus – vysk. Juozą Tunaitį ir mane, tuo sustiprindamas sielovadą didžiausiose Lietuvos vyskupijose.

Labai didelį dėmesį mūsų šaliai Jonas Paulius II parodė 1991 m. birželį lankydamasis Lomžoje. Dalį savo kalbos popiežius skyrė Lietuvai ir sakė: Lietuva! Girdžiu tavo balsą. Girdžiu balsą prie Baltijos gyvenančios ir po pasaulio žemynus išsi-sklandžiusios Tautos. Atsilepsiu į šį balsą.”

Tai pačiais metais gruodžio 24 d. Jonas Paulius II Lietuvos teritorijoje įkūrė dvi bažnytines pro-

vincijas – Vilniaus ir Kauno arkivyskupi-jas su sufraganinėmis vyskupijomis. Iš Lenkijos kilęs popiežius įtvirtino Vilniaus arkivyskupijos priklausomybę Lietuvai.

1993 m. rudenį Jonas Paulius II ap-lankė mūsų šalį. Buvo sunkus atgimimo metas. Baltijos kelio entuziazmas jau buvo atlėgęs, nes žmonės susidūrė su nelengva realybe: buvusieji ekonominiai ryšiai nu-trūko, o naujų nebuvo. Trūko elementa-riausių dalykų: benzino ir žaliavų pramo-nei. Popiežiaus apsilankymas, jo padraši-nantis žodis tuo sunkiu metu buvo labai reikalin-gas.

Popiežius jautriai kalbėjo Lietuvos tikintie-siems: „Sujaudintas žvelgiu į jūsų akis, pažinusias ašaras. Jūsų asmenyje apglėbiu visus ilgai kentė-jusius brolius. Bet pirmiausia trokštu kartu su ju-mis žvelgti į ateitį.” Popiežius kvietė nesiskirstyti žmonių į laimėjusius ir pralaimėjusius, bet visiems drauge kurti Lietuvos ateitį.

2000-aisiais Krikščionybės Jubiliejaus metų proga lietuviai buvo pagerbti ne visoms tautoms tekusia privilegija – galimybe švęsti jubiliejines lie-tuvių dienas Romoje. Popiežius Lietuvos piligri-mams kalbėjo: Dėkokime Dievui už lietuvių tautos ištikimybę Bažnyčiai ir Šv. Petro įpėdiniui, taip pat už tikėjimą, kurį liudijo daug vyskupų, kunigų, vie-nuolių ir tikinčiųjų, dažnai iki pat kankinystės, ypač per penkiasdešimt tragiškų komunistinės oku-pacijos ir persekiojimo metų.

Šiandien, atgavusi savo pilietinę ir tikėjimo laisvę, Lietuva sugrįžo į savo vietą Europos tautų šeimoje. Laisvė yra įpareigojanti: mieli lietuviai, jūsų tauta su savo kultūriniu paveldu, paženklintu verte kančių, išgyventų dėl didvyriškos ištikimybės krikščioniškam pašaukimui, turi įnešti savo indėlį į dvasinį Europos atsinaujinimą ir tautų susitai-kymą.

Jei kada nors mums kils pagunda pataikauti labai abejotinoms moralinėms nuostatoms dabarti-nėje Europoje, gera būtų prisiminti, į ką kvietė Jo-nas Paulius II – „įnešti indėlį į dvasinį Europos at-sinaujinimą”.

2001 m. sausio 21 d. popiežius Jonas Paulius II Lietuvai vėl paskyrė kardinolą – Vilniaus arkivys-kupą Audrį Juozą Bačkį.

Lietuva liks amžiais dėkinga palaimintajam Jo-nui Pauliui II, kad jis ėjo drauge su mumis į laisvę ir palaikė mus laisvės kelyje tuomet, kai tas palai-kymas buvo itin svarbus.

LAIŠKAI

APIE MŪSŲ BAŽNYČIŲ VITRAŽUS

2013 m. rugpjūčio 20 d. „Drauge” buvo įdėtas straipsnelis „Ieškoma vietos Čikagos lietuvių bažnyčios vitražams”. Jame rašoma, kad „apie 90 metų” turintys uždarytos lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčios vitražai (dešimt langų) buvo grąžinti Lie-tuvai. Taip pat teigiama, kad „vitražus sukūrė ta-pytojas ir vitražininkas Adolfas Valeška”. Ar tikrai taip? Jei vitražams jau apie 90 metų, tai jie galėjo būti sukurti 1923–1924 metais. Jei juos sukūrė (kaip „manoma”) Adolfas Valeška, gimęs 1905 m. kovo 15 d., tai išeitų jis tuo metu buvo aštuoniolikos ar de-vyniolikos metų, dar nebaigęs jokios meno mokyk-los. Į JAV jis atvyko tik 1949 metais. Jo biografija knygoje „Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuviai” (II tomas), jo kūrybiniame gyvenime nemini jokios Šv. Kazimiero bažnyčios. Gal tai klaida? Ar nereikėtų šį dalyką ištirti atidžiai, prieš priskiriant tuos vit-

ražus Valeškai? Tik „manyti”, kad jis juos sukūrė nepakanka.

Nuoširdžiai,

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

Dėkojame Skaitytojui už pastabumą. Kol kas meno-tyrininkai nėra nustatę nei Šv. Kazimiero bažnyčios vitražų sukūrimo datos, nei jų autoriaus. Todėl skelbiamos tik jų nuomonės ir spėjimai, kurie neretai skiriasi. Pavyzdžiui, vit-ražo restauratorius Vaižgantas Černiauskas spėja, kad vit-ražams yra „apie 90 metų”, o menotyrininkės Rasa And-riušytė-Žukienė ir Sigita Maslauskaitė mano, jog juos jau daug vėliau sukūrė Adolfas Valeška. Tikėkimės, kad po klu-rio laiko tyrinėtojai patikslins informaciją ir galėsime ją pa-skelbti.

Redaktorius Gediminas Mikalaitis

PATIKSLINIMAI

R. Kubiliūtės str. „Stovyklų sezonas jau praeityje, laukiame rudens veiklos” („Draugas”, 2013 m. rugpjūčio 29 d.) aprašyta stovykla „De-šimt Dievo įsakymų” lietuvių katalikų religi-nės šalpos fondo buvo paremta kaip didesnio projekto, renginių ir užsiėmimų ciklo „Tavo vei-do, Viešpatie, aš ieškau!” (Ps 27, 8b) dalis.

Rugpjūčio 29 d. „Draugo” 15 psl. išspausdin-toje informacijoje „Išiviai gali teikti prašymus studijų paramai gauti” nurodytas neteisingas Valstybinio studijų fondo svetainės adresas. Tikslus adresas: www.vsf.lt.

Laiškų ir nuomonių kalbos stiliaus redakcija netaiso.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.
„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudo-tų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pa-silikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Per paskutinius keletą metų iš Europos Sąjungos sulaukę paramos taip pasipuošę ir išgražėjo mažesnieji Lietuvos miestai ir miesteliai, kad kai kurie žmonės, sulaukę pensijos, palieka Vilnių ir Kauną ir persikelia į juos ramesniam nuolatiniam gyvenimui. Šiais metais, po dvejų metų pertraukos sugrįžusi į tėvynę, radau daug malonių staigmenų ir pasikeitimų. Lietuva daugeliu atvejų baigia pasivyti kitas Europos šalis, kai kurias net pralenkia.

Šių metų rugpjūčio mėnesį nuostabioje Dubingių poilsiavietėje, ant Dubingių ežero kranto ir netoli 40 metrų aukščio Dubingių piliakalnio, vyko šeštasis didysis mano vyro Teodoro giminių suvažiavimas, subūręs 115 giminaičių. Kaip visada, į suvažiavimo programą buvo įtraukta kultūrinė išvyka – šį kartą pamatyti piliakalnyje išlikusius Radvilų pilies bei bažnyčios pamatus, sutvarkytus ir gražiai saugojamus. Toje vietoje neseniai buvo perlaidoti Lietuvos didikų Radvilų ir Lizdeikų giminės palaikai.

Miestelis didžiujasi iki šiol išlikusia didžiausia smukle (karčiama). Šiam pastatui praeityje teko tarnauti daugeliui paskirčių, bet dabar, vos prieš keletą mėnesių, jame įrengtas ir atidarytas apylinkės kraštotyros muziejus, „paskutinis žodis“ modernioje technologijoje, įrengtas pagal principą „žaisk, at-rask, pažink“. Kai suaugę lankytojai „bendrauja“ su kompiuteriais, mažamečiai „atkasa“ įvairius įdomius archeologinius ir gamtos radinius žarstydami smėlį nuo stiklu uždengtos, į smėlio dėžę panašios vitrinos.

Kai 2011 metais buvau Marijampolėje, ten vyko didžiausias darbymetis. Miesto gatvės buvo išardytos, tiesiami požeminiai vandens nutekėjimo vamzdžiai. Atrodė, kad tie darbai tęsis dešimtme-tį... Tačiau šiemet, autobusui iš Vilniaus sustojus naujutėlaitėje, modernioje ir patogiai įrengtoje au-tobusų stotyje, miesto tiesiog negalėjau atpažinti. Marijampolė visiškai pasikeitė – senamiestis gražus kaip saldiniukas! Vytauto Didžiojo parkas pilnas gėlynų, o Poezijos parkas – laimėjęs tarptautinę pre-miją, – pasipuošę trykštančiais fontanais, pasi-vaikščiojimo takais ir skoningais poilsiui skirtais suoliukais. Ypač išpūdingas ir romantiškas parko fontanų ir takų apšvietimas vakare ir nakties metu.

Vilnius – tai dar ne visa Lietuva

RITONĖ RUDAITIENĖ

Ten netrūksta lankytojų, tai puiki vieta vasaros koncertams.

Teko apsilankyti ir Medininkų pilies komplekse. Nustebino didelis pilies kiemas, sutvarkytos ir apdengtos kiemo sienos ir didžiulis, išpūdingas donžonas (viduramžių pilies gynybinis, sargybos ir gyvenamasis bokštas) su jame eksponuojamais rodiniais (paveikslais, šarvais, ginklais, sidabro dirbiniais medžioklių laimikiais ir t. t.). Iki penktojo donžono aukšto galima pasikelti keltu. Pilis, atrodo, sulaukia lankytojų, nes svečių knygoje nemažai gražių įrašų, net vaikų piešinėlių, vaizduojančių Lietuvos karžygius, kurie kovojo su Kryžiuočių rite-riais. Gaila, kad ūpą šiek tiek sugadino jaunas ir ne-labai mandagus (net grubus) gidas. Jo paslaugų ne-prašėme, norėjome tik pasiteirauti, ar ateityje yra numatyta įrengti turėklus, nes į pačią donžono vir-šūnę reikia lipti labai ilgais ir stačiais laiptais.

Paslaugumą ir mandagumą su kaupu patyrėme Vilniuje, Valdovų rūmuose. Mūsų gidas Donatas Jokūbaitis pasakojo ne tik gražia ir aiškia lietuvių kalba, bet ir citatomis iš senų istorinių šaltinių su didele meile Lietuvos Didžiąjai Kunigaikštystei ir gimtajam kraštui. Jis tiesiog užbūrė mūsų dešim-ties asmenų grupę, išlaikydamas mūsų dėmesį net dvi valandas! Sužinojome, kad mūsų gidas yra bai-gęs dramos studijas ir dirbaValdovų rūmų eduka-cijos ir lankytojų centro grupės metodininku – ren-ginių vadovu. Valdovų rūmai man padarė tokį dide-lį išpūdį, kad visos mano abejonės, ar jie iš tikrųjų buvo reikalingi – pradingo.

Viešint Vilniuje neįmanoma vėl neaplankyti Trakų pilies ir grafo Tiškevičiaus Užutrakio rūmų, su neseniai atkurtu juos supančiu simetrinio pran-cūzų stiliaus parku/gėlynu. Visa rūmų aplinka gra-žiai sutvarkyta ir prižiūrima. Prasižengusiems per garsiakalbį mandagiai primenama nemindžioti žo-lės, bet vaikščioti takais ir takeliais.

Nuvykusi į tėvynę visuomet pabuvoju pas ne-toli Pasvalio, Kaimelių kaime (Mineikiškyje) gyve-nančią savo pusseserę. Taip pat apsilankiau Pasva-lio Mariaus Katiliškio vardo viešojoje bibliotekoje,

kur laikomos mūsų šeimos (Mykolo Tonkūno) archi-valijos. Šį kartą pagrindi-nės bibliotekos durys buvo uždarytos, nurodytas įėjimas iš kitos pastato pusės. Pasibaigus miestelio per-

tvarkymo ir Vytauto gatvės gražinimo darbams, vyko bibliotekos vidaus remonto darbai – buvo de-dami nauji langai ir grindys.

Pasvalys yra žinomas kaip Vileišių giminės lop-šys. Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto sig-nataras Jonas Vileišis gimė ir augo Medinių kaime (Pasvalio raj.). Jo sesuo ištekJė už Mykolo Klonge-vičiaus ir gyveno netoliese esančiame dideliame ūkyje – Mineikiškio dvarelyje. Sūnus Mykolas vedė mano tėvelio jauniausią seserį Onutę Tonkūnaite. Pas juos reguliariai, kas dveji metai, vykdavo gimi-nės suvažiavimai. Kai 1944 m. Klongevičių šeimą iš-vežė į Sibirą ir rusų okupaciją pakeitė vokiečių, mano tėvelis tapo Mineikiškio globėju. Ten mes (su broliu Algii ir mūsų mamyte) praleidome keletą paskutinių vasarų Lietuvoje. Jų prisiminimais gy-venu ir šiandien.

Sugrįžusi iš tremties, kur neteko mylimo vyro, tetulė su dviem vaikais nebegalėjo sugrįžti į Minei-kiškį, turėjo apsigyventi kitur. Tik po daugelio metų Kaune baigusi aukštuosius mokslus, užauginusi du sūnus ir išėjusi į pensiją jos dukra Dalia Klon-gevičiūtė-Strazdienė su vyru Juozu galėjo sugrįžti į kolūkio darbuotojų nualintą ir nuniokiotą Minei-kiškį. Sugrįžti gimtinėn – bent į atgautą namą – ją šaukė senolių dvasia.

Norintiems daugiau sužinoti apie gyvenimą prieškario Lietuvoje, apie Vileišių giminės likimo saga, siūlome Lietuvos Nacionalinio muziejaus ar-chyvo Vilniuje išleistą JAV gyvenančios Ritos A. Vileišytės-Bagdonienės, signataro dukros atsimi-nimų knygą „Tolimi vaizdai“. Antrą, papildytą laidą galima įsigyti Lietuvos Nacionaliniame muziejuje, Vilniuje. Lengvas autorės pasakojimo stilius apie laimingą vaikystę ir jaunystę, praleistą iškilių ir garbingų tėvų namuose, „kur dora, sąžiningumas, meilė ir garbės jausmas buvo svarbiau už turtą ir net kasdieninę duoną“, didelė meilė ir pagarba tė-vams, tėvynei bei asmeniniai išgyvenimai ir pra-radimai pririša skaitytoją prie knygos, tiesiog ne-leidžia jos paleisti iš rankų.

A. F. Rasmussen: į pareiškimus apie galimą Baltijos šalių okupaciją reikėtų reaguoti rimtai

Lietuvoje viešintis NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen pareiškė, kad reiktų rimtai reaguoti į Rusijos politikų pareiškimus apie galimą Baltijos šalių okupaciją joms išreiškus paramą karinei intervencijai į Siriją. Be to, pasak NATO vado, šioje vietoje aiškia poziciją šiuo klausimu turėtų išsakyti ir rusų valdžia.

„Iš tikrųjų būtų lengva atmesti tokius pareiškimus kaip absurdiškus, tačiau, aš manau, kad į juos reikėtų reaguoti rimtai todėl, kad jie yra visiškai nepriimtini“, – penktadienį, rugpjūčio 6 d., Lietuvos Seime sakė A. F. Rasmussen. „Aš taip pat norėčiau, kad Rusijos valdžia pasakytų, kad nepritaria tokiems pareiškimams“, – kalbėjo NATO generalinis sekretorius.

Apie grasinimus, kad Baltijos šalys, drįsusios pritarti Vakarų įsiveržimui į Siriją, bus okupuotos arba sunaikintos, prakalbo Rusijos liberalų demokratų partijos vadas Vladimiras Žirinovskis.

Savo ruožtu Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius nesiėmė plačiau komentuoti V. Žirinovskio grasinimų. L. Linkevičiaus nuomone, tokie pareiški-mai prasilenkia su sveiku protu.

Tuo tarpu Prezidentė Dalia Grybauskaitė rimtai nevertina skandalingojo Rusijos politikos Vladimiro Žirinovskio pareiškimų apie Baltijos šalių okupaciją. Penktadienį po NATO energetinio saugumo centro atidarymo šalies vadovė teigė, kad tokios kalbos tėra provokacija, o Lietuva neturi ko bijoti.

„Vertinu kaip neatsakingą bravūrą. Lietuva kaip niekada yra saugi būtent todėl, kad jau devynerius metus esame NATO nariai. Svarbiausia – turime realiai pagrįstus gynybos planus Baltijos šalims. (...) Nuogąstauti ir nerimauti nereikia“, – sakė Prezidentė. D. Grybauskaitė į tokius pareiškimus siūlo žiūrėti su lengva ironija.

ELTA



NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

TELKINIAI

Manchester, MI

Ten, kur „ausį džiugina lietuviška šneka”

Lituanistinio švietimo kursų savaitei Dainavoje pasibaigus

LAIMA APANAVIČIENĖ

Nors lauke dar tvyroja karštis, tačiau rytais nusidriekę voratinkliai ir išskridimui besibūriuojančios gervės primena, kad jau ruduo. Sudie, vasarėlė, prasideda mokslo metai. Šeštadienį, rugsėjo 7 d., mokyklinis skambutis nuskambės ir 36-iose JAV lituanistinėse mokyklose, išikūrusiose nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno, nuo šiaurinės JAV dalies iki Floridos. Į klases sugūžės arti 2,300 lietuviukų, kurie gyvendami toli nuo savo tėvynės, mokysis neužmiršti kalbos, susipažins su lietuviškais papročiais, šoks tautinius šokius, dainuos lietuviškas dainas. Kartu su mokiniais kas šeštadienį į lituanistines mokyklas skubės ir beveiki 500 mokytojų.

Žinia, geras mokytojas ne tik tas, kuris kartą išmoko mokomąjį dalyką ir kasmet jį dėsto. Geras mokytojas, kaip ir mokinys, turi mokytis visą gyvenimą. Kad mokytojas galėtų pasisemti naujovių, įgyti patirties, susipažinti su gražiais savo bendraminčių darbais, JAV LB Švietimo taryba (JAV LB ŠT) kasmet per mokslo metus surengia net keletą mokytojų konferencijų, o šiemet, rugpjūčio 4–10 dienomis, po ketverių metų pertraukos pakvietė mokytojus į 41-ąją JAV lituanistinio švietimo kursų savaitę „Palikime pėdsaką” Dainavoje.

Po ketverių metų atnaujinti stovyklą – sudėtingas uždavinys. Tad nenuostabu, kad ir rengėjus – JAV LB ŠT, ir stovyklos organizacinį komitetą kankino nežinia – ar mokytojai atvyks į stovyklą, kokią programą paruošti, kad atvykusiems būtų įdomu, kokius pranešėjus pasikviesti?

Šiandien galima drąsiai pasakyti – tokios šaujos stovyklos seniai nebuvo. Į Dainavą pasisemti patirties, pasimokyti, pasidalinti savo darbo pasiekimais, na ir pasiilsėti susirinko mokytojai iš 19 JAV lituanistinių mokyklų. Ypač džiugu, kad po daugelio metų stovykloje dalyvavo ir mokytojos iš dviejų Kanados mokyklų.

Pirmą dieną susirinkę į paskaitas, mokytojai išklause JAV LB ŠT pirmininkės Daivos Navickienės ir Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkės Joanos Kuraitės-Lasienės sveikinius, vyko mokyklų prisistatymas. Apie savo mokyklos džiaugsmus ir rūpesčius kalbėjo ir dar tik pradėjusių kurtis, ir jau net 63 metus veikiančių mokyklų atstovai. Savo mokinių skaičiumi mokyklos taip pat labai skiriasi – kai kurios mokinius skaičiuoja dešimtimis, kai kurios – šimtais. Tačiau rūpesčiai visur panašūs: patalpų trūkumas, vaikų lietuvių kalbos žinių silpnėjimas, skirtingas vienoje klasėje besimokančių mokinių mokslo žinių kraitis.

Kiekviena stovyklos „Palikime pėdsaką” diena



Mokytojų kursų programoje aktyviai dalyvavo ir kanadietės (iš kairės): Lidija Puteriūtė, Aida Labanauskienė, Kanados LB Švietimo komisijos vicepirmininkė Virginija Zubrickienė, Elenutė Zubrickaitė, Kanados LB valdybos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė.

buvo darbinga. Šv. Kazimiero lit. m-los direktorė Marytė Newsom iš Los Angeles pasidalino patirtimi, kaip vaizdžiai mokyti literatūros, pabrėžė, kaip svarbu mokiniams perduoti meilę mūsų literatūros klasikams ir tautosakai. Paskaitininkė Jūratė Krokytė-Stirblienė aptarė būdus, kaip įtraukti mokinius į aktyvią veiklą, sakė, kad dirbant mokykloje svarbiausi dalykai yra dėmesys kiekvienam mokiniui, kalba, bendravimas, motyvacija, vaizdinės priemonės. Kitoje savo paskaitoje J. Krokytė-Stirblienė kalbėjo apie mokinių skirtynes, tuo pačiu tarsi atsakydama į dažnai mokytojus varginantį klausimą, kaip dirbti klasėje su skirtingas žinias turinčiais mokiniais. Dar vienos šios prelegentės skaitytos paskaitos – „Mokinio motyvacija ir klasės aplinkos kūrimas” – mintys sukosi apie pareigą, pagarbą knygai, apie mokytojo svarbą mokiniui.

Savo patirtimi su kursų dalyviais pasidalijo JAV LB Švietimo tarybos apdovanojimo „Gintarinis obuoliukas” laimėtojos mokytojos Giedrė Savukynienė ir Erika Kuncienė (abi iš Maironio lit. m-los, Lemont, IL), šios mokyklos mokytojos Taiyda Chiapetta ir Kristina Vyšniauskienė, mokytojos: Rita Klimavičienė (A. Kazickienės lit. m-la, Aquebogue, NY), Aida Labanauskienė (Vytauto Didžiojo lit. m-la, Calgary, Canada), Vanesa Kašeliūnaitė („Genio” lit. m-la, San Francisco, CA), Svaja Mikulio-

nytė („Baltijos kranto” lit. m-la, Grand Rapids, MI), Danutė Petraitienė (Čikagos lit. m-la, Čikaga, IL). D. Navickienė vedė mokytojams parodomąją pamoką „Kaip nuteikti mokinius pamokai? Įvairūs užsiėmimai”.

Į stovyklą atvažiavęs 2015 metų Čikagoje vykšiančios Šiaurės Amerikos lietuvių XX dainų šventės organizacinio komiteto pirmininkas Kastytis Giedraitis pasidalino būsimos Dainų šventės komiteto planais, kvietė mokyklas aktyviai joje dalyvauti.

Stovyklos organizacinio komiteto narės Jūratė Dovilienė ir Audronė Elvikienė, abi ilgus metus dirbusios lituanistinių mokyklų direktorėmis, kalbėjo apie vadovavimą mokyklai, apie mokytojavimo ypatumus tautinėje mokykloje. Buvo kalbama ir apie JAV bei Kanados lituanistinių mokyklų ryšį su Pasaulio Lietuvių Bendruomene, su projektu „Globali Lietuva” (D. Navickienė, J. Kuraitė-Lasienė).

Mokytojai ne tik klausėsi pranešėjų paskaitose. Kasdien vyko įvairiausi užsiėmimai: šokių pamokas vedė Lietuvių tautinių šokių instituto pirmininkė Danguolė Varnienė (Los Angeles, CA) su meno paslaptimis supažindino Danguolė Kuolienė (Cohasset, MA), Rolandas Kiaulevičius (Los Angeles, CA) ir Lina Giusti (Elizabeth, NJ). Reikėjo tik pamatyti suruoštą jų vadovaujamų mokytojų ir vaikų darbų parodą! Akys raibo nuo piešinių, keramikos darbų, grafikos atspaudų, erdvinių projektų. Žiūri ir galvoji: „Iš kur tie žmonės turi tiek išmonės?”

Na, o vakarais buvo rodomi spektakliai, skambėjo dainos prie laužo, palydint saulę į Spyglio ežerą buvo paleisti vainikai su degančiomis žvakelėmis. O kiek katučių susilaukė stovyklos talentai! Visiems vakarinių programų renginiams sumaniai vadovavo Auksė Motto („Lietuvėlės” lit. m-la, Jackson, NJ).

Šalia mokytojų stovyklos vyko ir vaikų stovykla, turėjusi ne mažiau puikią programą. Jai vadovavo Renata Armalaitė („Saulėto kranto” lit. m-la, West Palm Beach, FL) ir Renata Kanclerienė (Čikagos lit. m-la, IL).

Tuo pat metu veikė ir lietuviškai besimokančiųjų kursai suaugusiems, kuriems vadovavo Aušrelė Sakalaitė, o jai talkino ilgametis buvęs šių kursų vadovas, dėstytojas Vytautas Jonaitis ir šių eilučių autorė. Šiemet V. Jonaitis už gražų ilgametį darbą buvo pagerbtas „Žalgirio medaliu”, kurį jam įteikė JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, o visi stovyklautojai, gitara pritariant muzikai David Tamulevich, kartu sudainavo V. Jo-



Žiūrovų palaikymo susilaukė stovykloje susikūręs mokytojų kvartetas (iš kairės): Daiva Simonytė-Miller (Indianapolis), Aušra Covalsky (New Jersey), Simona Gavrilenco ir Eglė Garbenienė (abi iš Detroito, MI).



Vakarinių programų vadovė Aukšė Motto.

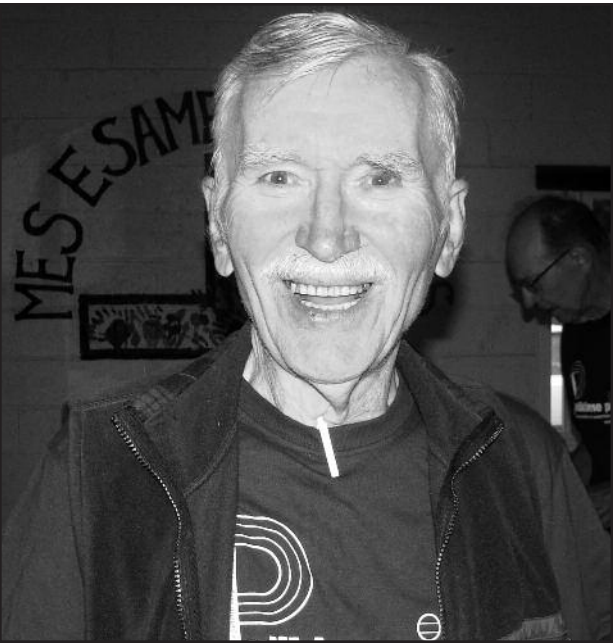
naičiui skirtą dainą, kurią šia gražia proga sukūrė minėtas muzikas ir JAV LB ŠT narė Laima Petroliūnienė.

Negalima nepaminėti ir visą savaitę stovyklautojus skaniai maitinusių virtuvės darbuotojų, kuriems sumaniai vadovavo šeimininkė Zita Kušeliauskienė.

Kaip niekada, šiemet stovykloje apsilankė daug garbių svečių. Be jau minėtų S. Šimkuvienės ir J. Kuraitės-Lasienės, stovykloje pabuvojo Lietuvos Respublikos (LR) generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas, LR garbės konsulas Michigano valstijoje Algis Zaparackas, JAV LB Michigano apygardos pirmininkė Janina Udrienė, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas Marius Kasniūnas. Kartu su stovyklautojais stovyklos darbe dalyvavo Kanados LB Švietimo komisijos vicepirmininkė Virginija Zubrickienė, JAV LB Colorado apylinkės pirmininkė Rita Anceravičienė, Kazickų šeimos fondo New Yorko skyriaus direktorė Neila Baumilienė. Toks aukštų asmenų susidomėjimas mokytojų kursais rodo, kad lituanistinių mokyklų mokytojų darbas yra vertinamas. Tai rodo ir tai, kad šiais metais stovyklų darbą parėmė net kelios organizacijos. Stovyklos organizatoriai ir kursų dalyviai už finansinę paramą nuoširdžiai dėkoja JAV LB Krašto valdybai, Aleksandro Kazickienės atminimui skirtos paramos programos komitetui (AKGP) bei Lietuvių Fondui.

Po keletos metų atkurta stovykla parodė – ji mokytojams labai reikalinga. Į mokyklas kursuose dalyvavę mokytojai ateina pasisėmę naujų žinių ir sumanymų ir tikisi, kad JAV LB ŠT ir vėl ims juos organizuoti, o mokytojai gausiai suvažiuos ten, kur, anot Maironio lit. m-los (Lemont, IL) mokytojos K. Vyšniauskienės:

*Aplinkui ausį džiugina lietuviška kalba.
Ji – kaltininkė, dėl jos čia susirinkom.
Byloja tai kasryt trispalvė keliama,
Dėkingi esam Dainavai už galimybę būti ypatingais.*



Lietuviškai besimokančiųjų kursų mokytojas Vytautas Jonaitis.

Cleveland, OH

Vieno pasaulio diena



Šventėje dalyvavo ir lietuviai: vėliavą laiko Augis Dicevičius, dešinėje – kunigas Gediminas Kijauskas, SJ, LR garbės konsulė Ingrida Bublienė, Violeta Leger, Rūta Degutienė. Dr. V. Stankaus nuotr.

DR. VIKTORAS STANKUS

Rugpjūčio 25 d. vyko Cleveland Rockefeller Park Cultural Gardens 66-oji „Vieno pasaulio diena“ (One World Day). Tai unikalus trijų mylių ilgio parkas, besitęsiantis nuo Lake Erie iki University Circle, kuriame įkurti 35 Clevelande gyvenančių tautybių „kultūros sodai“. Parkas pradėtas steigti 1916 m. UNESCO organizacijos (Briuselyje) jis įvertintas kaip pavyzdinis. Savo tautybių sodus yra aplankę Latvijos, Rumunijos, Slovėnijos ir Serbijos Prezidentai, o astronautas, JAV senatorius John Glenn lankėsi ir lietuvių sode.

Šiais metais „Vieno pasaulio dienos“ šventę organizavo „IngenuityFest“ ir vienas iš Clevelando „Public Theater“ steigėjų žymus kultūrininkas James Levin. Šventėje apsilankė apie 20,000 žmonių, kuriuos kartu su 24 naujai prisakdintais Amerikos piliečiais, šiltai sveikino Clevelando meras Frank Jackson. Didžiausias Ohio laikraštis „Cleveland Plain Dealer“ (rugpjū-

čio 26 d.) išspausdino straipsnį apie įvykusią šventę. Straipsnis buvo iliustruotas Lietuvos vėliava bei tautiniais drabužiais pasipuošusių Ritos ir Renės Kizyčių nuotraukomis.

Lietuvių sode – Basanavičiaus, Kudirkos, Maironio draugijoje – lietuvišką muziką ir dainą pristatė Clevelando Lietuvių radijo programos vedėjas Augis Dicevičius. Lietuvių tautodailės stalą paruošė Clevelando Lithuanian Cultural Gardens, Inc. vicepirmininkė Salomėja Šukienė su narėmis Violeta Leger, Nijole Kersnauskaite ir Ingrida Bubliene. Lietuvių skanėstų stalą patraukliai paruošė Lietuvių namų klubo pirm. Rūta Degutienė. Šventėje dalyvavo kunigas Gediminas Kijauskas, SJ (iš Lietuvos), o oficialiai lietuviams atstovavo LR garbės konsulė Ohio Ingrida Bublienė.

Lenkai savo sode pagerbė poetą Adomą Mickevičių. Italų sode skambėjo išpūdingos italų operų arijos. Siekiama ir toliau plėsti įvairių kultūrinių tautybių kultūros sodus.

ŠILUVOS ATLAIDŲ INTENCIJOS 2013



Rugsėjo 8–15 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija (6812 S. Washtenaw Ave. Chicago, IL) kviečia visus dalyvauti kasmetiniuose Šiluvos atlaiduose, kuriuos ves Vyskupų konferencijos vicepirmininkas vyskupas Rimantas Norvila iš Lietuvos.

Rugsėjo 8 d., sekmadienį, 11 val. r. – Šiluvos atlaidų pradžia ir šv. Mišios. Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventė – meldžiamės už gimdytojus, už jaunimą, už jaunas šeimas, už pakrikštytus mūsų parapijoje vaikus.

Rugsėjo 9 d., pirmadienį, 10 val. r. – meldžiamės už parapiją. **Rugsėjo 10 d., antradienį, 10 val. r.** – meldžiamės už Katalikų Bažnyčią.

Rugsėjo 11 d., trečiadienį, 10 val. r. – meldžiamės už Lietuvą. **Rugsėjo 12 d., ketvirtadienį, 10 val. r.** – meldžiamės už lietuvių išeivijoje.

Rugsėjo 13 d., penktadienį, 10 val. r. – meldžiamės už taiką ir teisingumą pasaulyje.

Rugsėjo 14 d., šeštadienį, 10 val. r. – meldžiamės už ligonius.

Rugsėjo 14 d., šeštadienį, 4 val. p. p. – meldžiamės už ligonius.

Šv. Mišių metu bus teikiamas Ligoninių patepimo sakramentas.

Rugsėjo 15 d., sekmadienį, 10:30 val. r. – Šiluvos atlaidų procesija ir šv. Mišios.

Tautos šventė – meldžiamės už Čikagos lietuvių organizacijas, kurios vienija tautą.



IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Žydrūnei Liobikaitei įteikta Korp! Giedros premija Vilniuje



Žydrūnė Liobikaitei ir Raminta Marchertienė.

Šiais metais Ateitininkų korporacija „Giedra“ 26-tąjį kartą paskyrė prel. Juozo Prunskio sumanytą žymenį: „Lietuvei moteriai, ypatingai pasižymėjusiai krikščioniškų idealų tarnyboje“. Šių metų laureatė yra Vilniuje gyvenanti socialinė darbuotoja Žydrūnė Liobikaitei. Giedrininkė **Raminta Marchertienė** prisimena žymens įteikimo iškilmes Vilniuje.

Š.m. rugpjūčio 8 d. Vilniuje Žydrūnei Liobikaitei įteiktas žymuo „Lietuvė moteris, ypatingai pasižymėjusi krikščioniškų idealų tarnyboje“ ir piniginė premija. Po šv. Mišių šv. Kryžiaus bažnytylėje, sveikintojai rinkosi į gretimai esančias Nekalto M. Marijos Prasidėjimo vienuolyno patalpas.

Susirinkusieji net iš dviejų kontinentų, galėjo maloniai atsikvėpti nuo dienos karščio storų sienų vėsinaamoje salėje, šv. Kryžiaus namuose. Rinkosi vilniečiai, Caritas bendradarbiai, ateitininkai sendraugiai bei 4 moterys iš JAV, tarp kurių buvo



Vilniuje susirinkusios giedrininkės, bendradarbės ir draugės sveikino Korp! Giedros laureatę. Pirmoje eilėje iš k.: Reda Sopranaitė, Vaiva Mačiežaitė, laureatė Žydrūnė Liobikaitei, Raminta Marchertienė, s. Dalia Dapkūnaitė, antroje eilėje stovi: Ona Vrublevskienė, Milda Landienė, Dalia Cidzikaitė, Vida Ramanauskienė, Ritonė Rudaitienė, s. Onutė Petraškaitė, Margarita Vyskupaitienė, Renata Brazionienė, trečioje eilėje: Dainius Butautas, Erika Speičytė Ruschhoff, Jurgita Rakauskaitė, Rimvydas Butautas-Kudirka, Darius Žižys.

trys „Giedros“ atstovės.

Jaukioje šeimyniškoje aplinkoje aštuoni žmonės, seselės, Caritas bei ateitininkų atstovai, dalinosi savo mintimis apie Žydrūnės gyvenimą, iškeldami jos nuostabius charakterio bruožus, kaip atsidavimą artimo meilei, apdovanodami ją dovanėlėmis bei gerais linkėjimais. Ritonė Rudaitienė iškėlė jos neįkainojama pagalbą „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijai, kuriai Lietuvoje atstovauja Žydrūnė. „Vaiko vartai į mokslą“ veikia Amerikoje ir padeda keliems Dienos centrams Lietuvoje. Dienos centruose renkasi vaikai iš rizikos grupės šeimų, kur jie gauna valgi, užimtumą bei auklėjimą ir pagalbą ruošiant pamokas.

Padėkos laiškelyje Žydrūnė rašo: „Šiandien sau išsivardinu, kad turiu priimti šį prelato Prunskio žymenį ir nesipriešinti Viešpaties valiai, o džiaugtis drauge su žmonėmis, kurie džiaugiasi už mane. Nepažadu daryti kažką ypatingo, tačiau vilnuosi, kad kasdienybėje man padės visi išgirsti gražūs žodžiai ir skatins mylėti kiekvieną sutiktą asmenį. Mylėti ne tik žodžiais, o ir aktyviai dėl meilės veikiant“.

Apie magistro laipsnį turinčią socialinę darbuotoją Žydrūnę ir jos pasirinktą kelią žurnale „Moteris“ rašo Inga Liutkevičienė. „Padėti prisikelti gyvenimo nuskriaustiesiems nebuvo koks nors paskutinis šiaudas, kurio ji griebėsi neradusi jokio kito pragyvenimo šaltinio. Tai sąmoningas siekis ir apsisprendimas, tiesa, priimtas ne per valandą. Pirmą rimtą stotelę jos kelyje buvo teologijos studijos Vilniaus pedagoginiame universitete, kita – vienuolynas. Nusimetusi vienuolės drabužius, ji grįžo į pasauliečių gyvenimą, bet ne pasinerti į malonumų pasaulį, o padėti jiems – žmonėms, dėl įvairių priežasčių atsidūrusiems gyvenimo pakraštėse“.

Šiuo metu Žydrūnė koordinuoja Vilniaus arkivyskupijos Caritas dienos centrus. Taip pat ji yra šv. Kryžiaus bendrabučio studentų globėja.

Šventės erdvė buvo pripildyta išsakymo gerumo ir nuostabos, prie kurios prisilietę ir kurioje pabuvę visi skirstėmės gal būt kiek pakeisti ir geresni... Linkime Žydrūnei ir toliau padėti ir mylėti.

Raminta Marchertienė

Vienas iš daugelio laureatės gerų darbų...

Žydrūnė Liobikaitei Gailestingumas šiltomis kojineis

XXI amžiuje žmogus nušalusiomis kojomis, trumpai apgydytas (negaliu sakyti, pagydytas) ligoninėje, išleidžiamas į gatvę (negaliu sakyti, namo, nes namų jis neturi). Nušalusios galūnės ištinsta, todėl kojų negalima apauti batais, jie maži. Ligoninės personalo darbuotojai apvynioja žmogaus kojas tvarsčiais, ant viršaus uždeda maišelius, nes lauke dar gausu sniego ir atsisveikina su jau buvusiu pacientu.

Išgirdusi tokią istoriją suglumau, jaučiausi bejėgė dėl tokios situacijos, supratau ir suprantu, kad šalančiomis kojomis, rankomis ir širdimis žmonių labai daug. Vienam kitam pažįstamam, draugui pasakojau tai, ką girdėjau, jaučiau. Ne todėl, kad norėjau juos sugraudinti, o todėl, kad mintys vis keitė viena kitą ir žodžiai liejosi. Tokią žinią labai jau sunku uždaryti savyje, ji pradeda griauti vidines sienas ir kviečia veikti. (...)

Internetu radau kelių įmonių, prekiaujančių siūlais, kontaktus. Parašiau, prašydama dovanoti kojineis tinkamų megztų siūlų. Viena iš užkalbintų įmonių atsiliepė. Vilnioniai siūlai pūpsojo maišuose ir laukė virbalų prisilietimo. Dar reikėjo apie sušalusias kojas, rankas, širdis... papasakoti „Carito“ savanoriams, šv. Kryžiaus namų Senjorų ir maldos grupėms, Dievo Gailestingumo Šventovės jaunimo grupės atstovėms, vienu katalikiškų studentų namų merginoms, draugams, Druskininkų „Carito“ savanoriams...

Diena po dienos už lango augant sniego kalnams, ant mano darbo stalo augo kojinių kalneliai. Prieš Kalėdas, gruodžio 22 d., beveik 50 porų šiltų kojinių nuvežėme į Vilniaus greitosios pagalbos universitetinę ligoninę. Pirmiausia jas sukrovėme prieš altorių. Ligoninės kapelionas kun. Arnoldas Smalstys dalyvavusius šv. Mišiose kvietė melstis už visus, prisidėjusius prie kojinių atsiradimo... Vėliau „Carito“ savanorės jau žinojo kam, į kurią palatą, kokio dydžio kojines reikia nešti, ką jos labiausiai šildys.

Tikiu, kad, užsimovęs tokias kojines, tyliai, ramiai, šiltai ateina Gailestingumas. Pasibeldžia, ir įsikuria atvėrusio duris žmogaus širdyje.

Taip pat tikiu, kad ir kiekvienas mūsų gali būti Gailestingumo įrankiu: labai paprastu ir stipriai sušildančiu kojas bei širdį.

Bernardinai.lt



Čikagos ateitininkų vakaronė

Ateitininkų namuose ketvirtadienį, rugsėjo 19 d. 7:30 val. vak.

Vilniaus universiteto studentė, **Rugilė Kazlauskaitė**, praleidusi vasarą jaunučių, moksleivių ir sendraugių ateitininkų stovyklose, Dainavoje, papasakos apie savo įspūdžius Amerikoje ir apie Lietuvos ateitininkų veiklą.

Visi – jauni ir vyresni, kviečiami



Rugsėjo 19 d. Rugilė Kazlauskaitė atsisveikins su Čikagos ateitininkais.

Kazio Razgaičio nuotr.



J. Monkutės-Marks muziejuje – keramikų darbai iš viso pasaulio

Panevėžio dailės galerijoje saugoma per 600 šamotinės keramikos kūrinių, sukurtų devyniolikoje mieste vykusių Tarptautinių keramikos simpoziumų metu. Savita, vienintelė Lietuvoje tokio pobūdžio kolekcija atspindi pastarųjų metų pasaulyje vyraujančias keramikos meno tendencijas, pristato lietuvių autorių kūrybą.

Panevėžio tarptautinis keramikos simpoziumas rengiamas nuo 1989 metų. Jis pratęsė respublikinius seminarus, 1983 metais pasiūlytus keramikos Alvydo Pakarklio Panevėžio stiklo fabrike. Nuo 1990 metų renginį organizuoti ėmėsi miesto Dailės galerija, bendradarbiaudama su Panevėžio stiklo fabrika, o nuo 2006-ųjų metų – keramikos įmone „Midenė“. Darbo technologija – aukšto degimo temperatūros skulptūrinė keramika.

Panevėžio tarptautinis keramikos simpoziumas užima išskirtinę vietą tarp keramikai skirtų renginių. Tai – ilgiausiai, nepertraukiamai ir kryptingai šiuo metu Lietuvoje veikianti keramikų kūrybinė „laboratorija“. Simpoziumas turi tinkamą techninę bazę, plačią programą, atvirą reikšmingiems atradimams. Į renginį kviečiami saviti, įdomūs kūrėjai. Skirtingo etninio, kultūrinio pamato menininkams drauge praleistas laikas, tiesioginiai ryšiai suteikia progą suprasti ir išvelgti tai, ko neįmanoma suvokti masinės informacijos priemonių ir aprašymų dėka. Bendrai dirbant atsiveria galimybės pasidalinti mintimis, susipažinti su kitų pasaulio kraštų meno idėjomis, filosofija.

Devyniolikoje įvykusių simpoziumų dalyvavo 149 menininkai iš 32 valstybių: Australijos, Austrijos, Airijos, Danijos, Didžiosios Britanijos, Čekijos, Estijos, Graikijos, Ispanijos, Italijos, Izraelio, Japonijos, JAV, Kanados, Korėjos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Meksikos, Naujosios Zelandijos, Norvegijos, Olandijos, Prancūzijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos, Šveicarijos, Taivano, Turkijos, Ukrainos, Vengrijos, Vokietijos.



Panevėžio dailės galerijoje sukaupias ir rodomas ypatingas šamotinės keramikos rinkinys turi išliekamąją meninę bei istorinę vertę. Kultūrinės įtampos, traukos lauką stengiamasi formuoti ir išlaikyti visą laiką, tiek kaupiant meno kūrinius, tiek pristatant kolekciją platesniu mastu (JAV, Austrijoje, Prancūzijoje, Olandijoje, Latvijoje, Lenkijoje).

Teigiami straipsniai bei simpoziumų aprašymas Lietuvos ir užsienio meno leidiniuose (Austra-

lijos, Airijos, Graikijos, Japonijos, JAV, Ispanijos, Lenkijos, Prancūzijos, Olandijos, Šveicarijos, Taivano, Vokietijos ir kt. šalių) yra kryptingos organizacinės bei metodologinės Dailės galerijos veiklos šioje srityje pasekmė.

Simpoziumo organizatorių tikslas – aktyviai veikiantis tarptautinis keramikos centras bei visiems meno mylėtojams prieinama sukaupias keramikos darbų rinkinių paroda.

Vadovaujantis šia gražia iniciatyva, Panevėžio tarptautinių keramikos simpoziumų kolekcija bus rodoma Janinos Monkutės-Marks muziejuje-galerijoje 2013 m. rugsėjo 6 – spalio 12 dienomis. Parodą sudarys septyniolikos kūrėjų darbai. Parodos lankytojus džiugins skulptūros, kurių autoriai: Juris Bergins (Latvija), Eugenijus Čibinskas (Lietuva), Ilze Emse-Grinberga (Latvija), Yu-ying Huang (Taivanas), Jurgita Jasinskaitė (Lietuva), Juozas Lebednykas (Lietuva), Lluís Soler Llambrich (Katalonija, Ispanija), Kęstutis Musteikis (Lietuva), Frederick L. Olsen (JAV), Paulien Ploeger (Olandija), Egidijus Radvenskas (Lietuva), Aldona Skudraitė (Lietuva), Sergey Sorinsky (Rusija), Annika Teder (Estija), Billie Jean Theide (JAV), Rimas Visgirda (JAV). Parodą papildys ir XIX Panevėžio tarptautinio keramikos simpoziumo dalyvio – Valdo Pukevičiaus (Lietuva) originalios lėkštės, kurių dalis buvo rodoma Panevėžio miesto dailės galerijoje – parodoje „MORASS“.

Jolanta Lebednykienė – Tarptautinės keramikos akademijos narė, Panevėžio miesto dailės galerijos direktorė, Panevėžio tarptautinių keramikos simpoziumų vadovė.

Asta Fedaravičiūtė-Jasiūnė – Janinos Monkutės-Marks muziejaus-galerijos kuratorė.

Neformaliai ES užsienio reikalų ministrų susitikimui pirmininkaus C. Ashton

Rugsėjo 6-7 dienomis Vilniuje rengiamas neformalus Europos Sąjungos (ES) užsienio reikalų ministrų susitikimas (Gymnich), kuriam pirmininkaus ES vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton.

Šeštadienį vyksiančioje darbo sesijoje planuoja dalyvauti ir JAV valstybės sekretorius John Kerry, kuris pasidalins informacija apie Artimųjų Rytų taikos proceso eigą bei kitus aktualius tarptautinės darbotvarkės klausimus.

Šioje diskusijoje taip pat dalyvaus Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Elmar Brok.

Gymnich tradiciškai rengiami kas pusmetį ES Tarybai pirmininkaujančioje šalyje.

Gymnich susitikimai skirti neformalioje aplinkoje aptarti ES užsienio ir saugumo politikos aktualijas bei prioritetus. Pirmą kartą toks susitikimas surengtas 1974 m. Vokietijoje, netoli Bonos esančioje pilyje Gymnich.

John Kerry Vilniuje susitiks su Prezidente Dalia Grybauskaite ir Užsienio reikalų ministru Linu Linkevičiumi. Iš Vilniaus J. Kerry vyks į Prancūziją ir Jungtinę Karalystę.

Pastarąjį kartą tokio aukšto lygio JAV pareigūnas Lie-



L. Linkevičiaus ir C. Ashton susitikime – dėmesys Europos kaimynystės politikai.

URM-ELTA nuotr.

tuvoje lankėsi 2011 metų gruodį. Tuomet JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton dalyvavo Vilniuje vykusiame aukščiausio lygio Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Ministrų Tarybos susitikime.

ELTA

Išleista T. Venclovos knyga „Pertrūkis tikrovėje“

Naujoje Tomo Venclovos knygoje „Pertrūkis tikrovėje. Straipsniai apie literatūrą ir kultūrą“ (Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2013, 614 p.) skelbiami per daugiau kaip keturiasdešimt metų, įvairiomis progomis literatūros bei kultūros temomis rašyti ir ilgainiui susikaupę straipsniai bei esė. Daugelis jų, anksčiau spausdinti anglų, rusų ar lenkų kalbomis, dabar tapo prieinami ir lietuvių kalba. Tai mėginimas pasakyti, kas yra literatūra ir iš viso menas. Vienu iš šios rinktinės tikslų galime įvardyti siekį suteikti skaitytojui, kaip teigia pats autorius, šiek tiek nebanalios informacijos ir supažindinti jį su savotiškais požiūriais svarstomų temų atžvilgiu.

Bernardinai.lt

SPORTAS

Parengė Dainius Ruževičius



Lietuvos krepšininkams Europos čempionate teks gerokai paprakaituoti, norint priartėti prie apdovanojimo pakylų.

Lietuvos krepšininkai Europos čempionate liks be medalių?

Kaip jau tapo įprasta, prasidėjus Europos krepšinio čempionatui savo pranašystes pateikia ne tik krepšinio ekspertai ir specialistai, tačiau ir lažybų tarpininkai, kurie tikimybes apskaičiuoja pagal visus žinomus ir nežinomus veiksnius.

Prieš pat Europos krepšinio čempionato Slovėnijoje pradžią didžiausia Baltijos šalyse lažybų bendrovė „Triobet“ pranašauja, kad Lietuvos krepšininkai prasibraus iki pusfinalio, tačiau iš varžybų grįš be medalių – mūsiškiai turėtų tenkintis ketvirtąja vieta.

Europos čempionato nugalėtoja įvardijama Ispanijos rinktinė. „Triobet“ lažybų tarpininkai tikina, jog yra 22 proc. tikimybė, jog ispanai trečią kartą iš eilės iškovoys aukso medalius.

Dėl antrosios vietos rimčiausia kova turėtų vykti tarp Prancūzijos ir Graikijos komandų. Tikimasi, jog tai bus labai panašaus pajėgumo komandos ir jų galimybės vertinamos vienodai.

Geriausią ketvirtą užbaigia lietuviai, kuriems pranašaujama vieta šalia nugalėtojų pakyls – mūsų krepšininkai turėtų likti ketvirtoje vietoje.

Tiesa, lažybininkų nuomone, 43 proc. tikimybė, jog lietuviai savo grupėje, kurioje kovoja su Serbija, Juodkalnija, Makedonija, Bosnija ir Hercegovina bei Latvija, bus pirmoje vietoje. Vis dėlto, šią tikimybę sumažina tas faktas, kad jau pirmose Europos čempionato rungtynėse rugsėjo 4 d. lietuviai rezultatu 56:63 pralaimėjo Serbijos krepšininkams. Tiesa, antrose, rugsėjo 5 d. vykusiose varžybose, nugalėjo makedonus 75:67.

Ženkliai prasčiau įvertintos Serbijos, Slovėnijos, Turkijos bei Rusijos komandos, o ryškiausiomis čempionato autsaideriais turėtų būti Belgija, Čekija, Didžioji Britanija, Švedija ir Ukraina.

Pagal lažybų tarpininkų pranašavimus, galutinė turnyro lentelė turėtų atrodyti taip: Ispanija, Prancūzija, Graikija, Lietuva, Serbija, Slovėnija, Turkija, Rusija, Kroatija, Italija, Juodkalnija, Makedonija, Bosnija ir Hercegovina, Vokietija, Izraelis, Latvija, Lenkija, Suomija, Gruzija, Belgija, Čekija, Didžioji Britanija, Švedija, Ukraina.

Prasideda 11-asis ČLKL sezonas

Rugsėjo 7 d. (šeštadienį) į viršų pakils 11-ojo Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) sezono atidarymo vėliava. Šiomet, kaip ir pernai, didžiausiose išeivijos krepšinio lygos varžybose dėl ČLKL taurės grusis 13 komandų. Tai: „Kunigaikščiai-Compass“, „Lituanica“, „Radviliškis“, „Atletas“, „Stumbras“, „Žalgiris’35“, „Švyturys“, „Lietava“, „Lietkabelis“, „Žemaitija“, „Prima/Lituanica“. Prie šių komandų prisijungs vėl į varžybas sugrįžusi „Jaunimo“ komanda bei naujai susikūrusi „Baltija“ komanda. Iš ČLKL varžybų pasitraukė „Lokiai“ ir „Aukštaitija“.

Rugsėjo 7 d. ČLKL 11-ojo sezono atidarymo rungtynėse susitiks: 2 val. p. p. „Žemaitija“ – „Prima/Lituanica“, 3:10 val. p. p. „Jaunimas“ – „Švyturys“, 4:30 val. p. p. – „Žalgiris’35“ – „Prima/Lituanica“, 5:40 val. p. p. „Atletas“ – „Baltija“, 7 val. v. „Lietava“ – „Lietkabelis“ ir 8:10 val. v. „Lituanica“ – „Stumbras“.

Daugiau informacijos: www.clkl.net.

DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO!

11 SEZONAS

PRASIEDA JAU ŠI SAVAITGALĮ!

Šeštadienį, rugsėjo 7 d. žaidžia:

2:00 pm	Žemaitija – Prima/Lituanica
3:10 pm	Jaunimas – Švyturys
4:30 pm	Žalgiris’35 – Prima/Lituanica
5:40 pm	Atletas – Baltija
7:00 pm	Lietava – Lietkabelis
8:10 pm	Stumbras – Lituanica

Po rungtynių kviečiame į DISKOTEKĄ, kuri vyks BUNKERYJE
(8900 S Archer Avenue, Willow Springs, IL)

Pradžia - 10 val. vakaro.

ČIKAGOS LIETUVIŲ  KREPŠINIO LYGA

Pasaulio irklavimo čempionate – lietuvių pergalė

Pasaulio irklavimo čempionate Pietų Korėjoje Lietuvos vardas nuskambėjo garsiausiu akordu. Puikius pasiekimus šiame sezone rodančios pasiekimus irklautojos Donata Vištartaitė ir Milda Valčiukaitė iškovojo aukso medalius.

D. Vištartaitėi ir M. Valčiukaite teko rimtai pakovoti dėl čempionių vardo. Likus porai šimtų metrų iki finišo į priekį išsiveržusios buvo Naujosios Zelandijos irklautojos Fiona Boiurke ir Zoe Stevenson, tačiau lietuvisės padidino tempą ir varžovės aplenkė 0,04 sek. D. Vištartaitė ir M. Valčiukaitė atkarpą įveikė per 6 min. 51,82 sek. F. Bourke ir Z. Stevenson laikas – 6 min. 51,86 sek. Bronzos medaliais džiaugėsi Baltarusijos sportininkės Jaketerina Karsten ir Julija Bičyk, nuotolį įveikusios per 6 min. 55,90 sek.

Šiomet D. Vištartaitė ir M. Valčiukaitė sėkmingai dalyvavo Europos čempionate. Jos taip pat džiaugėsi auksu universiadoje.



D. Vištartaitė ir M. Valčiukaitė šiemetinės pasaulio bei Europos čempionės.

Sėkmė neaplenkė ir dar vienos lietuvių poros: Saulius Ritteris ir Rolandas Maščinskas pasaulio irklavimo čempionate pirmą kartą iškovojo medalius. Pietų Korėjoje lietuviai pasidabino sidabru. Jie 2000 m nuotolį įveikė per 6 min. 10,87 sek. S. Ritteris

ir R. Maščinskas nusileido tik Norvegijos irklautojams – Nili Jakobi Hoff ir Kjetil Borch, kurie nuotolį įveikė per 6 min. 9,51 sek. Bronzos medalius iškovojo italai Francesco Fossi ir Romano Battisti. Jų laikas – 6 min. 12,54 sek.

Ž. Savickas pasaulio čempionate laimėjo sidabrą

Galiūnui Žydrūnui Savickui nepavyko apginti pasaulio čempiono titulo. Kinijoje vykusiame pasaulio galiūnų čempionate jis pasipuošė sidabru. 38 metų galiūnas surinko 48 taškus ir į priekį praleido tik amerikietį Bryan Shaw. Jo sąskaitoje – 51 taškas.

Čempionate dalyvavęs kitas Lietuvos galiūnas Vytautas Lalas liko šeštas. Atrankos varžybose dalyvavo 30 galiūnų, o į baigiamąsias pateko – 10.

Rezultatai: 1. Brian Shaw, 2. Žydrūnas Savickas, 3. Hafthoras Julius Bjornsson, 4. Mike Jenkins, 5. Mike Burke, 6. Vytautas Lalas, 7. Terry Holland, 8. Johannes Arsjo, 9. Robert Oberst, 10. Miša Kokliajevas.

Vilniuje – graviūrų paroda iš garsiojo Louvre

LAIMA BIALOPETRAVIČIENĖ

Vilniaus paveikslų galerijoje rugsėjo 6 d. atidaroma paroda „Antoine Watteau ir prancūzų graviūros menas“ iš Louvro muziejaus rinkinių – pristatomas prancūzų tapytojo, graverio ir piešinio meistro Jean-Antoine Watteau (1684–1721) kūrybos palikimas. Anksti miręs dailininkas, kaip rokoko stiliaus tapyboje pradininkas, Europos mene paliko ženklų pėdsaką. Jis sukūrė labai savitą tapybos žanrą, tradiciškai vadinamą *fêtes galantes* – galantiškomis šventėmis. Tačiau dailininkas neapsiribojo svajonių pasaulio scenomis, jį domino ir paprastų žmonių būtis. Kaip tikras XVIII a. visuomenės metraštininkas, jis vaizdavo ne tik elegantiškų žmonių pokylius bei pramogas nuostabios gamtos apsuptyje, bet ir žanrines scenas su realiais žmonėmis – elgetomis, klajojančiais muzikantais, teatro artistais, amatininkais, kareiviais, valstiečiais. To meto prancūzų dailėje Watteau garsėjo ir kaip neprilygstamas kolorito meistras, tęsiantis Venecijos mokyklos tapytojų Tiziano ir Veronese bei didžiojo flamando Rubens koloristines tradicijas.



Bernard Baron. Dvi pussesserės / Pagal Antoine Watteau.

Antoine Watteau gimė Prancūzijos šiaurėje, netoli sienos su Flandrija, stogdengio šeimoje. Siek tiek pasimokęs pas vietinį tapytoją, pradedantysis dailininkas iškeliavo į Paryžių. Patekęs pas Louis Mëtayer, dienų dienas kopijavo jo dirbtuvėje paveikslėlius, tapytus pagal žanrinę olandų ir flamandų tradiciją. Darbas nebuvo kūrybiškas ir Watteau, siekusiame profesionalumo, nieko gero nežadėjo. Vienintelė atgaiva – galimybė laisvalaikiu eskizuoti realaus gyvenimo scenas ir tipažus. Šis įprotis labai praverė Watteau – visą gyvenimą jis buvo dailininkui motyvų ir temų šaltinis. Apie 1705 m. Watteau pradėjo dirbti pas teatro dekoratorių ir tapytoją Claude Gillot, mėgusį vaizduoti *commedia dell'arte* siužetus ir tuo užkrėtusį savo mokinį. Gillot nejučiom įskiepijo Watteau ir domėjimąsi pačiu teatru, ypač jo nekalto mis apgaulėmis – apšvietimo efektais, pasakiškais scenovaizdžiais, dirbtinių brangenbių spindesiu, grimu išgražintais veidais. Taigi visu tuo, kas reiškia teatro iliuziją, dažnai patrauklesnė nei tikras gyvenimas. 1708 m. Watteau įstojo į žinomo interjerų dekoratoriaus ir tapytojo Claude Audran III studiją. Čia jis sėmėsi patirties studijuodamas ornamentus, kurdamas naujus jų pavyzdžius ir sieninių tapybos kompozicijų eskizus. Tačiau gilesnė patirtis jo laukė Liuksemburgo rūmuose, kuriuose Audran buvo pavesta prižiūrėti rūmų meno vertybes, tarp jų – ir Marie de Medici gyvenimui skirtų Rubens tapytų paveikslų galeriją. Būtent čia Watteau pamatė monumentaliasias garsiojo flamando kompozicijas, palikusias neišdildomą įspūdį. Ne mažiau paveiki buvo Renesanso menininkų, ypač Venecijos mokyklos, kūryba – jos pavyzdžius Watteau studijavo savo draugo kolekcininko ir bankininko Pierre Crozat namuose. Jis siekė tapti Karališkosios tapybos ir skulptūros akademijos nariu. Penketą metų Watteau tapė drobę, pavadintą („Kelionė į Kiteros salą“), kurią įvertinti ir nuspręsti, ko ana verta, privalėjo akademijos komisija. Šį kartą akademiko vardas Watteau buvo pripažintas, bet autorius, komisijai nesugebėjus paveiklo temos išprausti į oficialią hierarchiją atitinkantį žanrą, buvo įvardytas galantiškų švenčių scenų meistras. Garsusis paveikslas, labai reikšmingas Watteau gyvenimui, šiandien kabo Luvro muziejuje.

Tapęs akademiku, Watteau jau galėjo tapyti kaip nori. Jo paveikslai įgijo paklausą, gyvenimas Crozat namuose buvo patogus ir aprūpintas, dažni pobūviai, vakaronės su rinktine draugija, įdomūs pokalbiai apie meną, literatūrą, muziką, teatrą teikė peno apmąstymams. Atrodytų, dailininkui nieko



Francois Boucher. Antoine Watteau portretas.

netrūko, jis galėjo atsiduoti tapybai, ramiai save tobulinti, dirbti. Tačiau Watteau buvo sudėtingo charakterio asmenybė. Jis nuolat jautė nepasitenkinimą savimi, o neretai – ir aplinkiniais. Ryškėjo nepatrauklios būdo savybės – uždarumas, pagieža, nepakantumas žmogiškoms silpnybėms. Išvelgęs draugų ar globėjų elgesio trūkumus, kartais tikrus, neretai – tariamus, ilgiau nesisvečiuodavo, nuolat keitė gyvenamąją vietą, nors tai tik padidindavo jo moralines ir fizines kančias – juk buvo vienišas, drovus, silpnos sveikatos. Nepaisant to, Watteau gyvime prasidėjo tikros brandos metas. Jis dirba intensyviai ir greitai, tapo vis naujas *fêtes galantes*, teatro siužetus, portretus, išijautusius į vaidmenis aktorius. Vešlių parkų fone vykstančios puotos ir kitokios šventės, atsidūrusios Watteau paveiksluose, buvo meistriškai sukomponuotos. Veiksmai visada vyko subtilioje ir švytinčioje aplinkoje, virpančioje nuo šviesos atspindžių.

Spalviniai Watteau paveikslų privalumai žavėjo ne tik meno gerbėjus, kolegas amžininkus, bet ir vėlesnių epochų dailininkus profesionalus. John Constable, didžiam koloristui, vienas iš Watteau paveikslų atrodė „tartum medumi tapytas“. Iš tiesų, neįtikėtina atspalvių įvairovė Watteau drobėse tarsi susilydydavo į seno aukso spalvos miglą.

Vėlyvučiu kūrybos laikotarpiu Watteau sukūrė keletą paveikslų, vainikuojančių jo kūrybą. Tai paveikslai „Inoringoji“ (apie 1718, Ermitažas, Sankt Peterburgas), „Venecijietiška šventė“ (apie 1718–1719, Škotijos nacionalinė galerija, Edinburgas), o teatro temos viršūnėmis – drobės „Italų aktoriai“ (1720, Nacionalinė dailės galerija, Washingtonas), „Žilis“ (apie 1718–1719, Louvre, Paryžius), „Mecetenas“ (apie 1718–1720, The Metropolitan Museum of Art, New Yorkas).

Paskutinį paveikslą „Žerseno iškaba“ (1721, Šarlotenburgo rūmai, Berlynas) Watteau nutapė prieš pat mirtį, jau sunkiai sirgdamas tuberkulioze. Šis nepaprastas paveikslas, kuriame nepaisoma jokių žanro ribų, dažnai interpretuojamas ir kaip simbolinis nueinančios epochos atspindys, ir kaip aristokratinės kultūros pokyčio ženklas. Persmelktas rafinuoto dvasingumo, kartokos ironijos ir melancholiškos nuotaikos, paveikslas yra kažkas daugiau nei buitinio žanro kūrinys.

Po Watteau mirties draugams kilo laiminga mintis įamžinti jo kūrybos palikimą graviūrose. Tarp 1724 ir 1735 m. dailininko draugo bei globėjo Jean de Julienne iniciatyva pagal Watteau tapybos



Francois Boucher. Moteris sūpynėse iš nugaros / Pagal Antoine Watteau.

darbus ir piešinius buvo sukurta šeši šimtai estampų. Reikšmingą sumanymą ėmėsi įgyvendinti grupė talentingų grafikų, tarp kurių buvo Francois Boucher, Laurent Cars, Jean-Etienne Liotard, Benoît ir Jean Audran ir daugelis kitų. Šis projektas padėjo išplisti Europoje rokoko stiliui, kurio vienas pradininkų buvo Watteau.

Parodoje Vilniuje bus rodoma per 90 graviūrų, sukurtų pagal Watteau tapytus paveikslus. Didžioji dalis graviūrų atrinkta iš beveik 40,000 grafikos kūrinių kolekcijos, 1935 m. barono Edmond de Rothschild dovanotos Louvre muziejui. Parodoje taip pat bus rodomi paties Watteau *trois crayons* (trių kreidelių) technika meistriškai sukurti piešiniai ir viena tapyta drobė „Besimaudanti Diana“ (apie 1715–1716). Vilniaus paveikslų galerijoje bus galima pamatyti visą Watteau kūrybos įvairovę su galantiškomis šventėmis, tyliomis jausmų dramomis, kasdienio gyvenimo scenomis, dirbančiais, užsi-svajojusiais ar tiesiog savo mintyse paskendusiais personažais.

LIETUVA IR PASAULIS

Energetinio saugumo centras – Lietuvos indėlis į NATO išmaniąją gynybą

Atkelta iš 1 psl.

„Lietuva ir kitos NATO šalys nuolat susiduria su naujais iššūkiais, tarp jų ir energetiniais. Tai kelia rimtą pavojų valstybių ekonominiam ir nacionaliniam saugumui, žmonių gerovei. Šioje srityje Lietuva yra sukaupusi didelę patirtį. Vilniuje įsteigtas NATO kompetencijos centras – labai konkretus mūsų šalies indėlis stiprinant Aljanso išmaniąją gynybą“, – sakė Prezidentė.

Pasak Lietuvos vadovės, siekdama energetinio savarankiškumo Lietuva stato suskystintų dujų terminalą ir jungtis su Vakarų Europa. NATO kompetencijos centras rengs siūlymus, kaip apsaugoti šiuos strateginius energetikos objektus.

Šalies vadovė taip pat pabrėžė, jog Lietuvos pasiekimai ir tarptautinis

autoritetas yra aukštai vertinami NATO. Tai rodo, kad Vilniuje įsteigtas nacionalinis energetinio saugumo centras nepaprastai greitai – tik per vienerius metus tapo viso Aljanso kompetencijos centru.

„Kai susitelkiame ir veikiame išvien, esame pajėgūs įgyvendinti didelius projektus. NATO energetinio saugumo kompetencijos centro įkūrimas Lietuvoje yra pripažinimas, kad mūsų partneriai vertina mūsų šalies patirtį energetikos srityje, o kartu ir gebėjimą žengti koją kojon su šiuolaikiniais iššūkiais“, – sakė Prezidentė.

Centro veikloje jau dalyvauja Italijos, Prancūzijos, Turkijos, Latvijos ir Estijos ekspertai. JAV taip pat pareiškė įsijungiančios į Centro veiklą. NATO energetinio saugumo centre dirba 16 žmonių. Ateityje darbuotojų skaičius išaugs iki 27.

Tarpparlamentinės konferencijos išvadose – dėmesys Sirijai, ES Rytų partnerystei, gynybos politikai bei energetiniam saugumui

Vilnius (ELTA) – Pasibaigus vienam svarbiausių Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos (ES) Tarybai parlamentinio matmens renginių – Tarpparlamentinei bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos konferencijai – jos dalyviai priėmė apibendrinančias išvadas, kuriose pagrindinis dėmesys skiriamas konfliktui Sirijoje, Rytų partnerystės stiprinimui, ES energetiniam saugumui, santykiams su strateginiais partneriais bei politikai saugumo ir gynybos srityje.

Tikimasi, kad išvados bus apvarstytos gruodį vykstančiame Europos Vadovų Tarybos posėdyje.

Baigiamosiose tarpparlamentinės konferencijos išvadose išreikštas susirūpinimas dėl besitęsiančio konflikto Sirijoje ir teigiama, kad ES turi aktyviau įsitraukti sprendžiant šios humanitarinės katastrofos sukeltas problemas.

Konferencijos dalyviai, išreiškę susirūpinimą dėl cheminio ginklo panaudojimo Sirijoje, konstatavo, jog tai nusikaltimas žmoniškumui, kuris turi būti griežčiausiai pasmerktas ir reikalauja stipraus tarptautinės bendruomenės atsako.

Pabrėžta tarptautinės bendruomenės, ypač Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos, pareiga patraukti atsakomybėn tokių nusikaltimų žmogiškumui vykdytojus ir imtis reikalingų priemonių užkirsti kelią tokiems nusikaltimams ateityje.

Be to, nuolatinės JT Saugumo Tarybos narės Rusija ir Kinija raginamos prisiimti atsakomybę ir neblokuoti JT Saugumo Tarybos sprendimų bei parengti bendrą poziciją dėl Sirijos konflikto.

Išvadose dėl Rytų partnerystės svarbos išreiškiama nuomonė, kad lapkritį Vilniuje vyksiantis ES Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimas turi atverti duris glaudesnei politinei ir ekonominei integracijai su tomis šalimis, kurios nori artėti prie ES.



Kalba Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Elmar Brok. Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Energetinio saugumo klausimu pabrėžta, kad svarbu užtikrinti ES užsienio ir energetikos politikos darną, mažinant energetinę priklausomybę nuo trečiųjų šalių, ypač tų šalių, kurios nepripažįsta arba negerbia pagrindinių ES vertybių, arba kai yra rizika, kad energijos ištekliais bus naudojama kaip priemonėmis, siekiant pakenkti ES užsienio politikos tikslams.

Išvadų skiltyje dėl saugumo ir gynybos politikos pasisakyta dėl glaudesnio ES valstybių narių bendradarbiavimo ir tarpusavio pajėgumų derinimo bei ES ir NATO bendradarbiavimo dalinantis gynybiniais pajėgumais.

Konferencija taip pat pasveikino prasidėjusias ES ir JAV derybas dėl transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės ir pasisakė, kad ES santykiai su strateginiais partneriais turi būti grindžiami bendra vizija ir įsipareigojimu remti demokratiją ir žmogaus teises.

Rusija ir JAV nepriartėjo prie Sirijos krizės sprendimo

Atkelta iš 1 psl.

Sirijos konfliktas oficialiai nebuvo įtrauktas į dviejų dienų G20 konferencijos darbotvarkę. Joje pirmiausiai diskutuojama ekonominiais klausimais – apie aktyvią augimo politiką, griežtesnę globalios finansų ekonomikos kontrolę, kovą su mokesčių oazėmis.

Tačiau JAV Prezidentas Barack Obama nusprendė siekti paramos planuojamai intervencijai į Siriją, kurios režimas per cheminio ginklo ataką rugpjūčio 21-ąją esą pražudė daugiau kaip 1,400 žmonių. Tam pirmiausiai priešinas Rusijos vadovas Vladimiras Putinas. Tačiau karinį smūgį be Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos mandato kritiškai vertina ir daugelis kitų Didžiajam dvidešimtukui priklausančių valstybių.

Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki Moon paragino greitai sušaukti Ženevoje planuojamą Sirijos taikos konferenciją. „Karinio sprendimo negali būti“, – pareiškė jis G20 susitikimo dalyviams. JT vadovas atmetė ir ginklų tiekimą konfliktuojančioms šalims. Tuo tarpu JAV Gynybos sekretorius Chuck Hagel teigė, kad Prezidento Bashar al-Assad cheminių ginklų atsargos, kurios yra vienos didžiausių pasaulyje, gali patekti į jo sąjungininkų rankas, įskaitant Libano kovotojų grupę „Hezbollah“.

JAV Prezidentas B. Obama nepasidavė spaudimui atsisakyti planų dėl oro atakų prieš Siriją. Negalėdamas pelnyti JT Saugumo Tarybos pritarimo karinei operacijai, B. Obama siekia JAV Kongreso paramos.

Popiežius ir vyskupai ragina siekti taikos Sirijoje



Popiežius Pranciškus.

ELTA nuotr.

Vatikanas (BNS) – Popiežius Pranciškus rugsėjo 5 d. kreipėsi į pasaulio vadovus, besirenkančius į Didžiojo dvidešimtuko (G-20) viršūnių susitikimą Rusijoje, ieškoti takaus būdo Sirijos krizei išspręsti ir perspėjo nesiekti bergždžio karinio sprendimo. „Iš širdies kreipiuosi į dalyvaujančius lyderius, kad jie padėtų rasti kelius ir įveikti nesutarimus bei nebesiekti bergždžio karinio sprendimo“, – rašoma Pranciškaus laiške Rusijos prezidentui V. Putinui, G-20 viršūnių susitikimo šeimininkui. „Geriau tegul vėl bus išipareigojama siekti, drąsiai ir ryžtingai, takaus sprendimo per dialogą ir šalių derybas“, – sakė jis. „Dar daugiau, visos vyriausybės turi moralinį įsipareigo-

jimą daryti viską, kas įmanoma, kad užtikrintų humanitarinę pagalbą kenčiantiems dėl konflikto ir šalyje, ir už jos sienų“, – kalbėjo pontifikas. Popiežius Pranciškus paragino pasaulį rugsėjo 7 d. vieningai melstis ir pasninkauti už Siriją, jam dalyvaujant keturias valandas trukusiančioje vigilijoje Šv. Petro aikštėje. JAV Katalikų Bažnyčios vadovai taip pat nepritarė kariniams veiksams prieš Siriją ir sakė, kad tai nulemtų nenumatytas neigiamas pasekmes. Laiške prezidentui Barack Obama JAV vyskupų konferencija atkreipia dėmesį, jog JAV verčiau skubiai ir nenuilstamai dirbtų su kitais, kad būtų užbaigtas Sirijos pilietinis karas.

Sirijos užsienio reikalų ministras lankysis Maskvoje

Maskva (ELTA) – Sirijos užsienio reikalų ministras Walid al-Moualem rugpjūčio 9 d., pirmadienį, atvyks į Maskvą, kur susitiks su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergejumi Lavrovu, remdamasi Užsienio reikalų ministerija.

Ministerijos pranešime teigiama, kad diskusijų dėmesio centras bus „dabartinė situacija Sirijoje“ JAV ruošiantis karinei atakai po to, kai Washingtonas pranešė turintis įrodymų, jog Prezidento Bashar al-Assad reži-

mas panaudojo cheminį ginklą prieš civilius.

Didžiojo dvidešimtuko (G20) viršūnių susitikimo Sankt Peterburge dalyvius sparčiausiai ekonomiškai besivystančių didžiųjų pasaulio valstybių grupė BRICS įspėjo, kad karinė intervencija Sirijoje pakenks pasaulio ekonomikai.

BRICS valstybių grupę sudaro Kinija, Rusija, Brazilija, Indija ir Pietų Afrika.



Egidijus Aleksandravičius.

„Draugo“ puslapiuose pradedame spausdinti žinomo istoriko, Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) profesoriaus, VDU Lietuvių išeivijos instituto vadovo habil. dr. Egidijaus Aleksandravičiaus knygą „Karklo diegas. Lietuvių pasaulio istorija“, kurią šiemet išleido leidykla „Versus Aureus“. Joje autorius, pasitelkdamas moksliskai pagrįstus faktus, įvairialypius istorijos ir literatūros šaltinius, nagrinėja lietuvių tautos migraciją nuo seniausių laikų iki mūsų dienų.

...Išėjusiems ir sugrįžusiems; Negrįžusiems ir nepamirštiems...

Padėkos

Ši knyga nebūtų parašyta arba būtų išleista prastesnio turinio, jei ne daugelio žmonių pagalba, kritika, abejonės, patarimai, palaikymas, geranoriškumas, nuoširdus domėjimasis jos rašymo vingrybėmis ir keliais į spaudos šviesą. Bičiulių, kolegų, lietuvių pasaulio bastūnų, išvykėlių ir sugrįžėlių, sugrįžėlių ir išvykėlių spiečius buvo ta dosni aplinka, kur galėjau dalytis savo įžvalgomis, mintimis, sugalvojimais, svačiojimais, fantazavimais. Taip šalia žinių ir nuovokos, kur rasti šaltinius, kaupėsi emocinė įkrova ir akademinis išpareigojimas.

Pirmiausia turiu pareikšti ypatingus padėkos žodžius savo kolegei Vytauto Didžiojo universitete – Lietu-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

1

vos istorijos katedros profesorei Jūratei Kiaupienei už tai, kad prie visų išvardytų aplinkybių ji pridėjo tai, kas senuose istorijos pasakojimuose primintų mestą pirštine. Prieš kelerius metus per neformalų pokalbį, nutikusi viename Kauno Laisvės alėjos barų, kur penktadieniais kartu su istorija permirkusiu prof. Zigmantu Kiaupa išlenkiame po stiklą alaus, pasakiau jai, kad ketinu imtis rašyti *Lietuvių pasaulio istoriją*. Emociniams išbandymams atspari profesorė tik kilstelėjo antakius ir pasakė: *Tu tikrai išsikraus- tei iš proto...* Tai buvo svarbus apsi- sprendimo lašas, paskutinis stumtelėjimas prie klaviatūros. Akylos istorikės dėmesys ir patarimai daugeliu klausimų man padėjo ant slidaus tako laikytis vertikaliai.

Kitas istorikas – išmintingas pra- eities ir dabarties sutarimo stebėtojas buvo mano bičiulis prof. Antanas Kulakauskas. Tai jis perskaitė visos knygos prospektą ir pirmąją rankraščio pusę, dar man pačiam neapsisprendus, kaip susidoroti su antros pusės užduo- timis. Nuo tų laikų, kai dviese rašėme XIX a. Lietuvos istorijos apžvalgą, pa- vadintą *Carų valdžioje*, įgijau prieraišumą prie mūsų svarstybų, pokalbių ir ginčų. Antanas yra tas unikalus is- torijos ir politikos mokslų darbininkas, kuris skaito ir klauso daugiau nei pats rašo. Šiais laikais, kai kalbančiųjų ir tik savęs klausančiųjų yra labai daug, jo būdas yra retas, o galimybė ben- drauti – tikra dovana. Nepažįstu di- desnio erudito, todėl negaliu perver- tinti jo vaidmens tuo metu, kai mano pasakojimo vaizdiniai dar tik mezgė- si.

Šalia šios poros itin daug prie kny- gos brandinimo proceso prisidėjusių kolegų būtinai turi būti paminėtas prof. Leonidas Donskis – didis sociali- nis teoretikas, publicistas ir dar greitai Europos Parlamento politinio bėgimo taku bėgantis Lietuvos atstovas. Žaiža- ruojanti Leonido erudicija, civilizaci- nių permainų stebėtojo jautrumas ir globalizacijos padarinių mūsų vaiz- duotei tyrinėtojo įžvalgos, didelė patir- tis gyvo žodžio ir rašytinio pasakojimo konstravimo baruose man nesyk pa- dėjo įveikti natūralų bejėgiškumo jausmą.

Labai nuoširdūs padėkos žodžiai yra tiesiog būtini viso būrio mano ben- dradarbių VDU *Lietuvių išeivijos ins- titute* adresu. Pirmiausia jie, labai gi- liai ariantys lietuvių išeivijos istorijos ir kultūros dirvonus, skelbiantys soli- džias knygas ir akademinis straips- nius, rengiantys viešas diskusijas, su- sitikimus, konferencijas, neretai gyve- nantys ir veikiantys it patys būtų toli emigracijose – be valstybės įstaigų rim- tesnės paramos ir dėmesio – šiandien yra rimčiausias diasporos tyrinėtojų ir diasporinės tautos sąmonės ugdy- tojų avangardas Lietuvoje. Neforma- lus, geranoriškas, supratingas klima- tas, kuris susiklostė institute, leido man, apsiskelbusiam, kad išsikraus- čiau iš proto dėl knygos, pasijausti la- bai patogiai. Jaunieji mano kolegos gel- bėjo mane nuo administracinio darbo

smulkmenų. Tačiau net ne tai svar- biausia: dr. Mykolo Drungos, dr. Dai- vos Dapkutės, dr. Daivos Kuzmickaitės, dr. Dalios Kuizinienės, dr. Giedriaus Ja- nausko, dr. Ilonos Strumickienės ir kitų bendradarbių sukaupta patirtis ir medžiaga labai sutrumpino mano kelią iki pirminių šaltinių ir publikacijų, ku- rios ir šiame kompiuterijos amžiuje vis dar yra sunkiai surankiojamos.

Be savo doktorantų pagalbos ir kantrybės, klausantis pasikartojančių samprotavimų ir pamokymų tose pai- niavose, kurios jiems susirezga besigi- linant į užsienio lietuvių istorijos kla- simus, taip pat daugelio dalykų arba būčiau nesupratęs, arba būčiau nesu- gebėjęs papasakoti bent jau taip, kaip pavyko šioje knygoje. Dr. Vida Bagdo- navičienė, dr. Giedrė Milerytė ir Sigita Žemaitytė padėjo man tiek savo tyrimų bei įžvalgų naujumu, tiek asistavimu ieškant tekstų ir tvarkant bibliografi- jos rodyklę.

Yra visas būrys mokslininkų ir intelektualų Jungtinėse Ame- rikos Valstijose, tarp kurių ir su kuriais praleistos pašnekesių valandos ir dienos leido man susigaudyti lietu- viškos tapatybės mįslėse, prasiplėtusio daiktų pasaulio ir sielos paslapčių žemėlapiuose. Esu dėkingas Viskonsino universiteto profesoriumi emeritui (ir VDU *doctor honoris causa*) Alfredui Erickui Sennui, kurio pastangomis 1991 m. galėjau pasinaudoti jo svainio Key Andrus įsteigta stipendija. Profe- soriaus kantrybė ir pamokų subtilu- mas padėjo lengviau susidoroti su mano paties posovietine rekonstruk- cija. Svarbiausia nuoroda: *Tik Dievas gali būti objektyvus, o istorikas privalo būti sąžiningas*, – iki šiolei mane veda už rankos.

Prof. Violeta Kelertienė buvo mano literatūros ir kultūros labirinto vedlė tuo metu, kai dėsčiau Iliinojaus univer- sitete Čikagoje, o jos argumentai apie neišnaudotus postkolonializmo tyrimo įrankius posovietinės visuomenės problemoms aiškinti labai stipriai pa- keitė mano orientacijas tose aplinkose, kurios iki šiolei buvo veikiamos mark- sistinių ir postmarksistinių apžavų, ti- kintis, kad išorinis pasaulis yra skaid- riai ir lengvai paaiškinamas. *Mažoji Lietuva* pietiniame Čikagos priemies- tyje būtų likusi man tik literatūros fik- cija, jei ne Pranutė ir Liūtas Mockū- nai. Jų namai S. Pleasant gatvėje keletą metų buvo mano namais, jų patirtys ir sodrūs pasakojimai buvo takai į DP kartos atminties tankynę, į intelektua- linės riterystės svajones ir ištikimybės pilietiniams principams paslaptis. Ypa- tingą dėkingumą jaučiu tėvui Antanui Saulaičiui, SJ. Tai jo prisiminimus sė- dėdamas šalimais užstalėje su raudo- nojo vyno taure arba autobusuose, rie- dančiuose Brazilijos, Argentinos ir Urugvajaus keliais, galėjau sugerti it išdžiūvusi samana. A. Saulaičio lietu- vių pasaulio matymas, krikščioniška diasporos kilties metaforika, tikėjimas atminties ir meilės galiomis, buvo tas emocinis impulsas, kuris ginė prie darbų, kelionių ir pokalbių net su tais,

kurių tik akių ir gestų kalbą galėjai suprasti. Be viso šito tikriausiai nebū- čiau išdrįsęs pradėti sekti savo istori- jos versiją.

Nebėra Liūto Mockūno. Išėjo visa plejada kilnių lietuvių: prof. Vytautas Kavolis, prof. Aleksandras Štomas, prof. Julius Šmulskštys buvo tie įgudę socialinių mokslų meistrai, kurie leido būti šalia ir mokytis. Vytauto Kavolio galvojimų įtėkmės vis dar sušvinta naujomis spalvomis, ypač ruošiant spaudai kai kuriuos pamirštus jo teks- tus ir suprantant, kas buvo jo turėta galvoje vieno ar kito pokalbio valan- domis. Jei šiandien VDU *Lietuvių iše- ivijos institutas* yra tapęs unikalios dias- poros studijų vieta visame Baltijos re- gione, tai jo pradžia ir krikštas turi būti susietas su šio profesoriaus vardu. Sociologas visada jautė poreikį jungti mintį ir veiksmą, stiklo kalne žybtelė- jusias idėjas su visų mūsų bendro gy- venimo tikrove.

Jausdamas dėkingumą visiems šiems DP išeivių vaikams ir *Santaros- Šviesos* tėvams – steigėjams, su kuriais man buvo lemta susitikti, turiu minėti Prezidentą Valdą Adamkų. Jo visuo- meninės veiklos ir politikos kelias per emigracijos kalvas vedė atgal į Lietu- vą, o asmeninės istorijos tekstas tar- tum pats savaime žarstė idėjas, siuže- tus, patarimus, pavyzdžius. Valdo Adamkaus pasakojimai, jo ir ponios Almos Adamkienės istorijos tarp Ta- bor Farmos ir Turniškių leido geriau įsigyventi išeivijos praeities tankmėje, atpažinti svarbiausius lietuvių pasau- lio iššūkius tuo metu, kai Lietuva buvo paverpta ir vertino kiekvieną kilnų veiksmą jos laisvės labui.

Būčiau pargriuvęs darbuose be ar- timiausių bičiulių, bendradarbių ir bendrakeleivių, kurie pastaruosius metus nuolat buvo patikima atrama. Žurnalistė ir įgudusi redaktorė Birutė Garbaravičienė nesyk buvo priversta klausyti ir skaitinėti mano rašinio fragmentus, tartum mūsų sutartis ir kolegiška bendrystė, užsimezgusi prieš keliolika metų man rašinėjant į kadaise solidų *Kauno dienos* kultūros priedą *Santaka*, kurį Birutė su kole- gėmis redagavo, nebūtų pasibaigę. Bi- rutės ir Ramūno Garbaravičių encik- lopedinė patirtis ir geranoriškumas leido prisisvajoti daugiau, negu aka- deminėje vienatvėje būčiau sau leidęs.

Jei šiandien suprantu, kad ir da- bar netobulame pasaulyje bėgantis, ir praeityje tarp nelemčių vingiavęs gy- venimas yra lyg džiazas, jei dabar galiu pasakyti, kad atminčių žaismė ir isto- rijos partitūra taip pat yra džiazo erdvė, tai už šį nušvitimą esu dėkingas kino menininkui, melomanui ir be Lie- tuvos negalinčiam gyventi pasaulio bastūnui Henrikuui Gulbinui. Tai jis už- krėtė mane geros muzikos bacilomis ir pripratino pro jo vaizdo kameros ob- jektyvą žvelgti į pasaulį, tartum jis būtų jautriausių mūsų sielos užkabo- rių atspindys. Kelionėse po Vakarų Eu- ropą, po Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių kolonijas ir Brazilijos džiung- les kartu vyniojome kino pasakojimo juostas, vis dar jausdami, kiek mažai apie tai, ką matome, sugebame papa- sakoti.

Pulčiau nuodėmėn, nesugebėjęs padėkoti savo šeimai, kurios akyse kūrybinės kankynės daly- vis nesyk turėjo virsti tokiu atgrasiu tipu, kurį pakęsti artimoje aplinkoje reikėjo daug valios, pakantumo ir su- pratimo. Mano motina Zofija Alek- sandravičienė turėjo iškęsti ilgus ty- los tarpsnius ir atleisti man už nuodė- mingą prasmegimą į savo rezgamą pa-

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAJ

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOB, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Apsilankykite „Draugo“
internetinėje
svetainėje
www.draugas.org

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.



KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2013 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali turstinė kelionė į Baltijos kraštus 2013 m. 6/25–7/6
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite
www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com



**PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

www.draugofondas.org**Remkime Draugo fondą**

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti
mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente.
Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio
gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

2	4	5	7	8	9	3	6	1
7	6	1	3	4	2	9	8	5
9	3	8	5	6	1	2	7	4
5	2	6	4	1	7	8	9	3
4	1	9	8	2	3	7	5	6
8	7	3	9	5	6	4	1	2
1	9	2	6	7	4	5	3	8
3	8	4	1	9	5	6	2	7
6	5	7	2	3	8	1	4	9

5 + 9 + 8 = 22

1	9	5	2	6	8	3	4	7
3	4	8	1	5	7	6	2	9
2	6	7	4	3	9	8	1	5
8	1	6	7	9	4	5	3	2
4	5	9	3	8	2	7	6	1
7	2	3	6	1	5	9	8	4
6	7	1	9	4	3	2	5	8
5	3	2	8	7	1	4	9	6
9	8	4	5	2	6	1	7	3

3 + 8 + 7 = 18

„Draugo“ sudoku Nr. 67
atsakymus atsiuntė:

Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL

Mikas Lengvinas, Willowbrook, IL

Labai džiaugiamės, kad sudoku galvosūkliai tapo mėgstama „Draugo“ skaitytojų laisvalaikio pramoga. Primename, kad sudoku atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

SIŪLO DARBĄ

**OWNER OPERATORS & DRIVERS
for TANK OPERATION
OPERATING 48 STATES & CANADA**
Come join our team be a family member NOT a number

For information
**Contact Safety @
BORK TRANSPORT INC**
**7735 W. 59th St
Summit, IL
1-708-594-5551
1-800-397-BORK
www.borktransport.com**

SIŪLOME DARBUS!
**Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruo-
šos darbininkėms.**
Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

IEŠKO

Lietuvių Spaudos bendrovė (Lit-
huanian Press Inc.) ieško bendrovės dali-
ninkų. Asmenys, turintys bendrovės akcijų
(shares), prašomi kreiptis į **Joaną Danile-
vičienę, 6629 S. Talman Ave., Chicago, IL
60629 iki spalio 31 d.** Turint klausimų, taip
pat galima kreiptis į dmdumbrys@com-
cast.net el. paštu arba į Angelę Lawler, te-
lefonu **773-727-5147**

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

- Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti, išleisti atostogų. Nevairuoja. **Tel. 708-590-9176**
- Vyras, turintis daugiametę slaugymo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. **Tel. 773-691-3796**
- Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. **Tel. 773-329-9918**
- Norėčiau pirkti LEICA arba NIKON fotoaparatus. **Tel. 508-697-6602.**
- Vyras ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti. Legalūs dokumentai. **Tel.630-670-0813**
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi ilgesni pakeitimai. Patirtis, legalūs dokumentai, buitinė anglų kalba. **Tel. 630-452-6559.**
- Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimoje. Geros rekomendacijos. **Tel. 630-863-1168.**

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

REAL ESTATE

Perku arba išsinuoju žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti.
Apmokėjimas per banką. Sandorį
galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Tel. +370-616-93194,
Rolandas

IŠNUOMOJA

**Trumpiems apsistojimams
išnuomojamas butas Vilniaus
centre. Dėl informacijos
skambinti Indrei,
tel.: (630) 243-6435**

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260**

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:
• implantai
• tiltai, karūnos, protezai
• vaikų dantų gydymas
• šaknies kanalų valymas
• chirurgija
• parodontozės specialistas kabinete
• kosmetinės procedūros — „veneers“,
balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

**DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA**
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

Century 21 Accent Realty
10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astyguny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate
Profesionaliai ir sąžiningai patarnaujau
įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime
mieste ir priemiesčiuose.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:
Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)
Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766
Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000
Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455



RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGSĖJIS

Rugsėjo 7 d., šeštadienį: Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, prasideda 11-ojo Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČKL) sezono kovos. ČKL rungtynės bus žaidžiamos šeštadieniais, tačiau keletas I etapo varžybų vyks ir sekmadieniais. Daugiau informacijos tel. 630-999-5312 arba el. paštu: www.clkl.net.

Rugsėjo 8 d., sekmadienį: Lietuvos Dukterų draugijos iškilmingi „Rudens pietūs“ vyks Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje (Lemont, IL).

Rugsėjo 8–15 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija (6812 S. Washtenaw Ave. Chicago, IL) kviečia visus dalyvauti kasmetiniuose Šiluvos atleiduose, kuriuos ves Vyskupų konferencijos vicepirmininkas vyskupas Rimantas Norvila iš Lietuvos. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r. **Rugsėjo 15 d., sekmadienį,** Šiluvos atleidų uždarymo dieną, 1 val. p. p. vyks metinis Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos pokylis. Šiais metais parapija švenčia 86-erius gyvavimo metus. Jūsų laukia muzikinė programa, sveikinimai, šventiniai pietūs ir loterija.

Rugsėjo 12 d., ketvirtadienį, 7 val. v.: palydint vasarą ir pasitinkant naująjį darbų bei renginių sezoną, LR gen. konsulas New Yorke maloniai kviečia tau- rei vynu į po remonto atnaujintą generalinį konsulatą. Vakaro metu turėsite galimybę pasiklausti pianistės Goldos Vainberg fortepijoninės muzikos koncerto bei pasigrožėti dailininko Juliaus Ludavičiaus tapybos darbų paroda. Tel. pasiteirauti: 212-354-7840., trumpasis nr. 10.

Rugsėjo 13 d., penktadienį: 7 val. v. „Saulutė“ kviečia į solistės Juditos Leita- taitės ir pianistės Rūtos Mikelaitytės-Ka- šubienės koncertą „Rudens sonata“ Lie- tuvių Dailės muziejuje, PLC, Lemonte.

Rugsėjo 14 d., šeštadienį: Čiurlio- nio galerijoje Jaunimo centre 7:30 val. v. Moksleivių Pašto ženklo konkurso, skirto Dariaus ir Girėno 80-mečiui pami- nėti ir Čikagos lituanistinės mokyklos mo- kinių darbų atidarymas.

Rugsėjo 14 d., šeštadienį, vyks 9- tasis „Jersey Shore 3x3“ krepšinio turny- ras. Pradžia 10 val. r. Adresas: 1200 Ocean Road, Spring Lake Heights, NJ 07762. Daugiau informacijos el. paštu: marijus@aol.com.

Rugsėjo 15 d., sekmadienį: Palai- mintojo Jurgio Matulaičio misijos Ben- druomenės diena ir tarnysčių mugė. 10:30 val. r. PLC kiemelyje bus atnašau- jamos šv. Mišios. Palaimintojo Jurgio Ma- tulaičio Lietuvių Katalikų misija kviečia dalyvauti visas nepelno siekiančias orga- nizacijas, kurioms rūpi savanoriškas dar- bas ir tarnystė. Daugiau informacijos el. paštu: matulaitismission@gmail.com arba matulaitismission@sbcglobal.net.

Rugsėjo 22 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje (PLC) dr. Sigitos Lipovienės knygos „Aukštuolių ažuolai“, kurioje rašoma apie partizanų Katliųų šeimą, pristatymas.

Rugsėjo 22 d., sekmadienį, Jaunimo centro moterų klubas pradeda naują se- zoną ir po šv. Mišių visus kviečia į Jauni- mo centro kavinę pasivaikinti mieliniais blynais.

Rugsėjo 22 d., sekmadienį: New Yorko Apreiškimo parapija maloniai kvie- čia į parapijos tradicinį pikniką, kuris įvyks po 10 val. šv. Mišių. Adresas: 259 North 5th Street, Brooklyn, NY 11211 (kampas tarp Metropolitan Ave. ir Havemeyer Street, prie „L“ ir „G“ traukinių Lorimer Str. ir Metropolitan Ave. metro stoties).



Spalio 13 d., sekmadienį, vyks Čikagos maratonas.

Rugsėjo 29 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje PLC, Lemont – M. J. Šileikio ir Teofilio Petrai- čio parodos-konkurso „Toli nuo tėvynės“ atidarymas. Darbus pateikti galima iki rugsėjo 22 d. Tel. pasiteirauti: 630-257-2034.

SPALIS

Spalio 4 d., penktadienį: Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje 7:30 val. v. vyks Lietuvos tekstilinių darbų parodos atidarymas.

Spalio 11–13 d. Sheraton Detroit- Novi viešbutyje vyks JAV LB XX Tarybos metinė sesija. Registracija jau prasidėjo.

Spalio 11–13 dienomis: Sheraton Detroit-Novi (21111 Haggerty Road, Novi, Michigan 48375) vyks JAV Lietuvių Bendruomenės XX Tarybos II sesija. Se- sijos dalyviai kviečiami iki **rugsėjo 13 d.** užsakyti viešbučio kambarį. Jeigu tu- rite klausimų, skambinkite Laurai Garny- tei tel. 734-272-9877 arba rašykite el. paštu: lietuviaimichigan@gmail.com

Spalio 13 d., sekmadienį: Organiza- cija „Vaiko vartai į mokslą“ kviečia visus į tradicinius labdaros „Derliaus pietūs“ 12:30 val. p. p., Pasaulio lietuvių centre,

Lemonte. Vietas ir stalus galite užsisa- kyti tel. 630-243-1089 (Rūta Šmulkš- tienė) arba el. paštu: r.l.smulkstys@sbcglobal.net, taip pat tel. 630-243-1228 (Rita Venclovienė) arba el. paštu: venclovas@comcast.net.

Spalio 13 d., sekmadienį: vyks Či- kagos maratonas. Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje visus tautiečius ir jų draugus vėl kviečia burtis į lietuvių ko- mandą. Registruokitės el. paštu: agnevertelkaite@urm.lt arba telefonu 312-397-0382, trumpasis numeris 204. Žinu-

LAPKRITIS

Lapkričio 3 d., sekmadienį: Čikagos lietuvių moterų klubo 90 metų jubiliejinis pokylis vyks 1 val. p. p. Palos Country Club (135th & SW Hwy; Orland Park, IL).

Lapkričio 9 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, (14911 127 th St. Le- mont, IL) vyks Lietuvių Fondo metinis po- kylis. Meninę programą atliks pianistas Rudolfas Budginas. Pokylio metu taip pat vyks meno darbų paroda-aukcionas. Kok- teiliai 5:30 val. p. p., koncertas 6:30 val. v., šventinė vakarienė 7:30 val. v. Dėl bi- lietų kreipkitės į Lietuvių Fondo raštinę tel. 630-257-1616. Daugiau informaci- jos: admin@lithfund.org.

Lapkričio 9–10 d.: PLC, Lemonte, vyks Lietuvių tautinių šokių instituto (LTŠI) šokių kursai. Daugiau informacijos suteiks LTŠI pirmininkė Danguolė Var- nienė el. paštu: spindulys@aol.com.

Lapkričio 10 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p., Čikagos Lietuvių Tautodailės galerijoje, Dailės muziejuje, PLC, bus pri- statomas Stasės Tallat-Kelpšienės mez- ginių ir megztų pirštinių rinkinys.

Lapkričio 30 – gruodžio 1 d.: PLC, Le- monte, vyks tarpvalstybinis trijų šalių – Lietuvos, Lenkijos ir JAV pajėgiausių mė- gėjų boksinių turnyras. Pirmą kartą rengiamame tokio pobūdžio turnyre jungtinė Lietuvos ir Lenkijos boksinių komanda bokso pirštines surems su amerikiečiais.

GRUODIS

Gruodžio 21 d., šeštadienį: Lietuvių meno ansamblių „Dainava“ visus kviečia į adventinį/kalėdinį koncertą, kuris vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčio- je, Marquette Park.

...

Sekmadeniais: Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, 101-ame kambaryje vyksta Al-Anon šeimos grupės „Šviesa“ susirinkimai. Pradžia 7:15 val. v. Daugiau informacijos tel. 630-267-7065.

...

Prasideda registracija į pirmąją Šiau- rės Amerikos ateitininkų (SAA) konfe- renciją „Profesionalų kelias“, kuri vyks 2014 m. sausio 3–5 d. „Renaissance Du- point Circle“ viešbutyje Washington, DC. Daugiau informacijos: saak@ateitis.org arba rašykite: rasakas@aol.com.

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių“, informaciją siųskite redakcijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu: redakcija@draugas.org.

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*



Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.



KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

Atkelta iš 11 psl.

sakojimą, kai du šimtai nedidelės Lietuvos kilometrų, skiriančių Kauną ir mano gimtuosius Telsius, atrodė it tūkstančiai mylių tarp Baltijos ir Amazonijos. Esu už daugybę dalykų jai dėkingas, ypač už šį supratimą ir pakantą.

Mano senas bičiulis istorikas ir archeologas dr. Arturas Mickevičius nusipelno atskirų dėkingumo žodžių. Jis matė pirmuosius knygos skyrius, jo nuomonė buvo svarbi susidūrus su pasirinkto žanro posūkiais. Būdamas leidyklos *Versus aureus* steigėjas ir direktorius jis padėjo man išlaikyti artimesnį atstumą su knygų skaitytojų aplinkomis. Esu skolingas už dalykines pastabas, subtiliau dėliojant į vieną pasakojimą viduramžiškas kuršių legendas ir įrodomas tiesas. Toks leidėjo ir redaktoriaus pasitikėjimas buvo man svarbi paspirtis.

Gal ir banalu dėkoti savo universiteto vyresnybei, bet ką padarysi, kad mokslo prorektorius prof. Juozas Augutis ir Humanitarinių mokslų fakulteto dekanė prof. Ineta Dabašinskienė nuo pat pradžių tapo mano kūrybinio maratono bėgimo sirgaliais. Jie buvo tiek malonūs, kad nekartojo kas mėnesį to, ką visuose geruose universite-

tuose yra įprasta girdėti: *publish or perish*. Tarp gebėjimo išklaudyti kuriamo pasakojimo fragmentus ir tįptelėjimo už rankovės tuomet, kai nuovargio žymių veide nebesugebėdavau paslėpti, slypėjo jautrių kolegų siekis man padėti. Mažiau banalu, bet korektiška yra padėkoti Lietuvos mokslo tarybos paramos mokslo projektų dalintojams ir ekspertams. Net jei knygos užgimimas siekia tą laiką, kai tikėtis kokios nors pagalbos jos rašymui atrodė naivu, finansinė parama svarbiausiu jos rašymo metu buvo labai rimta, leido nesijausti mokslo kankiniu ir atsispirti pagundoms nuolat dejuoti, kaip mokslininkui šiais laikais yra sunku.

Neišvardysiu visų, kuriems priklauso mano dėkingumo žodžiai. Tai reikštų, kad tikslumo labui rizikuočiau visų skaitytojų kantrybe. Tikiu, kad man bus bent truputį atleista, nes niekas šiame pasaulyje nėra tobula. Kiek ir ko jam trūksta, reikia pridurti patiems. Kaip ir šiam lietuvių pasaulio pasakojimui, atskleidžiančiame, kas praeity nutiko, primenančiame, kiek daug dalykų dar pasiliko tūnoti užmarštyje.

Kaunas, 2012 m. gruodis

IŠĖJO RUGSĖJO „LAIKAI VAIKAMS“ NUMERIS

Išėjo pirmasis 2013-2014 mokslo metų „Laikai vaikams“ numeris. „Laikai vaikams“ – tai internetinis laikraštėlis, skirtas išeivijos jaunimui. Jis prieinamas adresu www.laikaivaikams.org.

RUGSĖJO NUMERYJE GVILDENAMOS ŠIOS TEMOS:

- Lietuvis su dviem žemaitukais atliko žygį aplink Baltijos jūrą, net pasiekdamas poliarinį ratą.
- Lietuvos kariai gale 2013 jau nebebus Afganistane. Ką jie nuveikė per 8 metus?
- Pasibaigė didžiausia korupcijos byla Lietuvos istorijoje. Vienas nuteistųjų yra valdžioj. Kas jam bus?
- Lietuviai vadovavo sukilimams Sibire. Kaip galėjo tai daryti, jei buvo neginkluoti?
- Trys jauni žmonės per visą Lietuvą keliavo baidarėmis. Kodėl? Ką jie pamatė?
- Šią vasarą Lietuvoje vyko pati įdomiausia stovykla bet kada. Suteikė progą simuliuoti baltų gyvenimą prieš tūkstantį metų.
- Lietuviai kasmet mini trėmimus į Sibirą. Šiais metais ir Europos Parlamentas juos minėjo.
- Šikšnosparnio didžiausias priešas – žmogus. Lietuviai nori tai pakeisti.
- Žalvarnis yra gražiausias paukštis Lietuvoj. Jie pavojuje išmirti.

„Laikai vaikams“ eina nuo 2008 metų. Šiais metais yra patobulinta galimybė skaitytojams išsakyti savo nuomonę naudojant internetinį blogą. Švietimo taryba kviečia visus pasiskaityti ir iškeltom temom parašyti savo mintis bei nuomones.

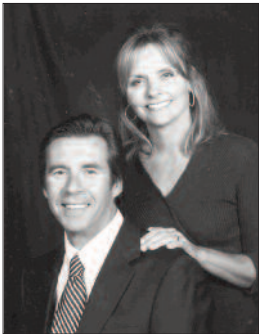
dr. Mirga Girniuvienė
Švietimo tarybos narė
„Laikai vaikams“ redaktorė

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410



A † A

ANICETA DISLER-STONČIŪTĖ

Mirė 2013 m. rugpjūčio 31 d. Montello, Wisconsin.
Nuo 1993 m. gyveno Montello, WI, o nuo 1953 m. iki 1993 m., Čikagoje.

Gimė 1918 m. liepos 14 d. Lietuvoje.

Buvo dukra a. a. Prano ir a. a. Filomenos (Blacziutės) Stončių.

1945 m. liepos 14 d. Winterthur, Šveicarijoje, ištėkėjo už Kurt Disler.

33 metus išdirbo Oxford Clothing, Čikagoje.

Priklausė Swiss Benevolent Society, Chicago ir Senior Citizen Club, Montello.

Nuliūdę liko: sūnūs Frank P. Disler ir Edward J. Disler; anūkai Sarah, John Kurt, Andrea ir Jeff.

Atsisveikinimas su velione vyks Šv. Kazimiero kapinių (4401 W. 111th St., Chicago, IL) koplyčioje rugsėjo 12 d. 11 val. ryto. Laidotuvės 11:30 val. r. A. a. Aniceta bus palaidota Stončių šeimos kape.

Nuliūdę artimieji

Mūsų mielam draugui

A † A

dr. VYTAUTUI URBAI

mirus, jo žmonai ALDONAI ir jų šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Jarų šeima

A † A

Dr. VYTAUTUI URBAI

mirus, žmonai ALDONAI, sūnums VYTAUTUI ir ARUI, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Beverly Shores, IN
Amerikos Lietuvių klubas

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com



DOBILAS FUNERAL SERVICES

Šarūnas Dobilas

630-804-9093 • dobilasfunerals.com

Visos laidotuvių paslaugos; Kūno/Pelenų pervežimas į Lietuvą.
Čikagos mieste ir jos apylinkėse

„Draugų“ atminkime savo testamentė.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, rugsėjo 11 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite video filmą apie istorinį ir kurortinį Palangos miestą.

■ **Lietuvių rašytojų draugija š. m. spalio** 20 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje rengia literatūrinę popietę „Pavasaris rudenį“. Programos vedėjas – poetas Linas Umbrasas. Po

literatūrinės ir meninės programos bus vaišės. Visi kviečiami apsilankyti.

■ **Čikagos lietuvių moterų klubas savo** 90-čio proga skirs 1,000 dol. stipendiją Il-linois valstijoje gyvenančiam studentui ar studentei. Stipendija bus įteikta lapkričio 3 d. per jubiliejinį klubo pokylį Palos Country Club. Daugiau informacijos suteiks Birutė Zalatorienė, P. O. Box 21, Berwyn, IL 60402, tel.: 708-788-2781.

PASaulio LIetuvių GYVENIMAS NUOTRAUKOSE



Marija Remienė kalba Vilniuje, naujajame V. Kasiulio muziejuje, Lietuvių Fondo 50-ties metų jubiliejaus proga. Marija Remienė yra LF garbės komiteto narė, emeritė.



Dr. Dainius ir dr. Roma Degėšiai džiaugiasi dukrų pasiekimais.

D. ir R. Degėšių šeima iš Clevelando praneša, kad šių metų gegužės mėnesį dvi jų jausniausios dukros baigė universitetus.

Aistė (22-ųjų metų) įgijo bakalauro ir magistro diplomus iš Visuomeninės sveikatos srities. Ji gavo darbą San Diego mieste tirti krūties vėžį (Clinical Research Project Coordinator at UCSD Moores Cancer Center).

Vyresnioji Nida (29-erių metų) medicinos mokslus baigė NeoMed University Rootstown, Ohio. Ji buvo priimta į Valstybės Garbės draugiją Alpha Omega Alpha ir pelnė nemažai apdovanojimų, tarp jų Leonard Tow Humanism in Medicine Award. Nida išrinkta visos Amerikos Medicinos studentų organizacijos (AMSA) prezidente ir, kaip šios organizacijos atstovė, pradėjo vienerių metų darbą Washingtone.

Dr. Dainius ir dr. Roma Degėšiai labai džiaugiasi savo dukromis. Roma – odontologijos profesorė Case Western Reserve University School of Dental Medicine (CWRU), o dantų gydytojas Dainius pusę savo laiko skiria privačiai praktikai, o kitą pusę – CWRU dirbdamas su studentais.

Vyriausioji dukra Audra dirba U.S. Agency for International Development Ukrainoje ir taip pat džiaugiasi savo seserų pasiekimais!

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500



ODYSSEY
OPERA

CELEBRATING WAGNER 200

WAGNER: RIENZI

A CONCERT PERFORMANCE MARKING THE DEBUT OF ODYSSEY OPERA

Richard Wagner
**Rienzi, der Letzte
der Tribunen**

Sunday, September 15 | 3:00
Jordan Hall | 30 Gainsborough St.

Acts I-II — 3:00-5:30 [break]
Acts III-V — 7:30-10:00

TICKETS
\$75-\$200 online at odysseyopera.org
\$50-\$200 at the **Jordan Hall box office**

617-585-1260 | odysseyopera.org | Gil Rose, Artistic and General Director

Kristian Benedikt
Elisabete Matos
Margaret Jane Wray
Kristopher Irmiter
David Kravitz
Stephen Salters
Ethan Bremner
Robert Honeysucker
Kristen Watson
Frank Kelley

Odyssey Opera Orchestra and Chorus
Conductor, Gil Rose

„Draugo“ pokylis

Palaimintojo J. Matulaičio misija Lemonte jau užsisakė ir išpirkio visą stalą į metinius „Draugo“ pietus. Kviečiame kitas lietuviškas organizacijas ir fondus pasekti šiuo pavyzdžiu!

**„Draugo“ pietūs vyks
spalio 27 d. nuo 1 val. p. p.
Willowbrook pokylių salėje**
(8900 Archer Ave., Willow Springs, IL).

Jūsų laukia susitikimas su senais bičiuliais, malonios naujos pažintys ir lietuviškų dainų programa, kurią, pritardamas gitara, atliks **Povilas Strolia**.

Bilieto kaina – 60 dol., studentams – 40 dol. Juos užsisakyti prašome **„Draugo“ administracijoje darbo valandomis. Adresas – 4545 W. 63rd Str., tel. 773-585-9500.**

Parodykite, kad jums svarbi lietuviška išeivijos spauda!



HOME MADE EUROPEAN CUISINE
Dine-In Carry-Out Banquets Catering

Monday **closed**
Tue - Fri 10am - 8pm
Saturday 10am - 4pm
Sunday 11am - 5pm

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559
630 964 7882

California Lithuanian Credit Union

1.75 % 3 metų CD*
2.00 % 3 metų IRA CD*
Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
info@clcu.org

Valdžios apdrausta iki \$250,000
*Pateikti procentai gali būti keičiami be įspėjimo